

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikko marrask. 22 - Wed. Nov. 22, 1989

FINNISH AMERICAN WEEKLY

85 vuosikerta LXXXV No. 46

45 cents

Walesa: "Kaipaamme lisää apua"

Puolan Solidaarisuus-johtaja Lech Walesa suutelee Elás Siwanowiczin kättä vieraillessaan International Electrical Workers -yhdistyksessä Washingtonissa.

WASHINGTON - Yhdysvalloissa vieraillut Puolan Solidaarisuus-johtaja Lech Walesa kehottaa länsimaita lisäämään huomattavasti apuaan Itä-Euroopalle.

Walesa puhui ensimmäisenä yksityishenkilönä tällä vuosisadalla kongressin yhteisistunnolle, jolta hän sai myrskyisät kunnianosoitukset.

Hän kiitti Yhdysvaltoja Euroopalle toisen maailmansodan jälkeen annetusta avusta, ja sanoi nyt olevan jälleen aika sijoittaa vapautteen, demokratiaan ja rauhaan. Senaatti on myöntänyt \$728 miljoonan apupaketin Puolalle ja Unkarille, mutta Walesa vihjasi apua tarvittavan enemmän.

Itä-Euroopan muutosten symbolina pidetyn Walesan tiivis vierailuohjelma käsitti lukuisia haastatteluja sekä tapaamisia valtiomiesten kanssa. Walesalle myönnettiin Presidential Medal of Freedom, ja AFL-CIO antoi hänelle George Meany Human Rights -palkinnon.

Armeijaa epäillään jesuiittojen murhasta

SAN SALVADOR - Muutama päivä vasemmistokapinallisten aloittaman hyökkäyksen jälkeen viisi jesuiittapapia raahattiin sängyistään roomalaiskatolisessa yliopistossa kello 3 aamuyöllä ja ammuttiin yliopiston puutarhasa.

Naapurit ja jesuiitat syyttivät verilöylystä armeijaa. Murhan tapahtuessa yliopistoalue oli armeijan vartioima. Ainoan eloonjääneen silminnäkijän mukaan armeijan uniformuihin pukeutunut joukko saapui murhattujen asunnoille kello kolmen aikoihin.

Jesuiittojen lisäksi teloitettiin maallikkoprofessori, hänen taloudenhoitajansa ja tämän teini-ikäinen tytär.

Ammuttujen joukossa oli jesuiittojen johtaman University of Central American rehtori, pastori Ignacio Ellacuria ja vararehtori, pastori Ignacio Martin-Baro. Molemmat kuuluivat vasemmisto-ölymystöön ja olivat kritisoineet näkyvästi armeijan ihmisoikeusrikkouksia.

Presidentti Alfredo Christiani, jonka oikeistolainen puolue on liitetty aikaisemmin poliittisiin murhiin, kielsi armeijan osallisuuden tapahtumaan.

Taistelut jatkuvat edelleen eri puolilla maata. Armeija on aloittanut asuma-alueiden pommittamisen ja ulkonaliikumiskielto on yhä voimassa.

Kommunismien pelko elää Gorbatshev suosittu

Vaikka amerikkalaiset ylistävätkin Itä-Euroopan ja Neuvostoliiton demokratisoitumista, suurin osa kuitenkin epäilee kylmän sodan jatkuvan, selviää tuoreesta mielipidetiedustelusta.

Kysely tehtiin hieman sen jälkeen kun Itä-Saksa oli avannut Berliinin muurin.

Vastaajista 61 prosenttia uskoi, ettei demokratia vielä ole voittanut kommunismia. Kuitenkin 69 prosenttia yhtyi Gorbatshevin ajatukseen, että suurvallat ovat muuttumassa vihollisista kumppaneiksi.

Gorbatshev on lähes yhtä suosittu kuin presidentti Bush: 65 prosentilla oli myönteinen käsitys neuvostojohtajasta, kun Bush sai taakseen 76 prosenttia vastaajista. Demokraatit, latinalaissyntyiset ja hyvin toimeentulevat suosivat Gorbatshevia jopa enemmän kuin Bushia.

Vastaajista 49 prosenttia tuki talousapua Itä-Euroopalle, 43 prosenttia puolestaan vastusti sitä.

Boston Globin, WBZ:n ja TW-weeklyn KRC Communication Research -yhtiöllä teetettävään tutkimukseen osallistui 1,001 äänestysikäistä.

Puolustusmenoja karsitaan

WASHINGTON - Puolustusministeri Richard Cheney suunnittelee armeijan budjetin karsimista \$195 biljoonalla neljän seuraavan vuoden aikana.

Päätöksen takana nähdään yritys poistaa liittovaltion budjettivaje ensi vuosikymmenen puoliväliin mennessä, sekä toisaalta näkemys, että Neuvostoliiton sotilaallinen uhka on pienentynyt.

Cheneyn mukaan sotilaallinen konflikti Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain välillä on nyt epätodennäköisempi kuin koskaan aiemmin toisen maailmansodan jälkeen.

Edustajanhuone antoi juuri siunauksensa ensi vuoden \$286 biljoonan puolustusbudjetille, joka leikkasi Tähtien sota -hankkeelta varoja ensi kerran kuuteen vuoteen.

Sateenvarjo ei riittänyt suojaksi viime viikkojen syysmyrskyissä. Maan itäosissa riehuneet myrskyt ja tornadot tappoivat 25 ihmistä. Coldenhamissa, N.Y:ssä, seitsemän koululaista kuoli tornadon lennättäessä ikkunalasien sirpaleet lounastavien lasten päälle. Alabamassa tornado syöksi autoja valtateiltä ja romahdutti rakennuksia, surmaten 17 ihmistä.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVAAJA

pages 8 - 10

- Boston's Finlandia Foundation planning *Kuusijuhla*
- Wiskari's 'Tales of northern Europe' continue
- Fitchburg to remember Winter War
- Harri Siitonen reports from San Francisco

Sisäsivuilla:

- New York ja Connecticut sivu 4
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Lakioikeudet mainostavarana

Niin uskomattomalta kuin se tuntuukin, mutta Yhdysvaltain lakioikeuksien (Bill of Rights) tallettaja National Archives ja dokumentin kiivain puoltaja American Civil Liberties Union ovat vastaanottaneet lahjoituksia tupakkateollisuudelta projekteihin, joiden sivutarkoituksena on selvästi tupakan mainostaminen ja tupakoinnin lisääminen.

National Archives on tietoisesti päättänyt o sallistua Philip Morris tupakkayhtiön imagon parantamiskampanjaan vuokraamalla sille lakioikeus-dokumentin 600,000 dollarilla.

Philip Morris Company, Inc.:n suunnitelmiin kuuluu käyttää 60 miljoonaa dollaria lakioikeuksien - ja siinä sivussa itsensä ja omien tuotteitensa - mainostamiseen juuri alkaneella kaksivuotisella televisioon ja lehtiin kohdistetulla mainoskampanjalla.

Laki ei salli tupakan mainostamista televisiossa. Koska Philip Morris ei voi kaupata tuotteitaan television välityksellä, se on ilmeisesti päättänyt panostaa yhtiönsä imagon mainostamiseen. Taka-ajatuksena lieenee se, että historiallisten dokumenttien vaali ja arvostaja tuskin voisi kaupitella terveydelle haitallisia tuotteita.

American Civil Liberties Union myöntää vastaanottaneensa lahjoituksia ja stipendejä tupakkateollisuudelta, mutta kieltäytyy nimeämästä yksittäisiä yhtiöitä.

Emme suinkaan kiellä järjestöä vastaanotamasta saamia lahjoituksia, ellei niitä anneta vaihtokauppa-ajatuksella. Tupakkateollisuuden lahjoitukset ovat ristiriitaisia, sillä American Civil Liberties Unionin tiedetään monasti puoltaneen tupakoitsijoitten etuja. Pakostakin tulee ajatella leeksi lahjukauppoja.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)
Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

TELEPHONE (508)343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Paluu synnyinmaahan 57 vuoden jälkeen

Raivaajan lukijoilla oli tilaisuus lukea mielenkiintoinen artikkeli 3. 17. 1988 ilmentyneestä lehdestä. Siinä kerrottiin kokemuksistaan 10-vuotiaana tyttönä USA:sta Neuvostolaan varhempiensa mukana lähtenyt Suoma Lahti, tyttönimeltään Laine. Nyt hänellä oli tilaisuus 57 vuoden jälkeen vierailla syntymämaassaan.

Kirjoitus kiinnosti minua kovasti, minulla kun oli tilaisuus asua Moskovassa juuri niiden KAUKUvuosien jälkeen. Asuin siellä sotien välisen ajan ja vielä sotien jälkeen kolme vuotta.

Noihin aikoihin suomalaiset elivät Neuvostolassa kauhun ja pelon vallassa. Olivathan he eläneet 4-5 kauhun vuotta, kun Stalinin murhavimma oli pyyhkäissyt elävien joukosta miljoonia ihmisiä, joukossa tuhansia suomalaisia.

Suomi rakensi Moskovassa uutta lähetystörakennusta vuosina 1938-39. Rakennuksen työväki koostui pääasias-amerikansuomalaisista. Vain sähkö-, putki- ja muut erikoismiehet tulivat Suomesta.

Stalinin puhdistus toimi tälläkin työmaalla, aivan kuin muuallakin. Joka aamu jäi muutamia työmiehiä saapumatta.

Eräänä aamuna kun työmaalla vallitsi hautajais-tunnelma eräs Laine-niminen mies loihe lausumaan: "Toveri Stalinin puolue on ainoa oikea puolue. Stalin myös tietää mitä hän tekee, tuholaiset on hävitettävä."

Seuraavana aamuna Laine jäi saapumatta työhön, eikä ole tietävästi vielääkään palannut.

Samaan aikaan hävisi 1928 New Yorkista Neuvostolaan mennyt Oskari Karenius. Hänellä oli vaimo Anna ja poika Allan.

Kareniuksella oli viisumi Suomeen ja toiset kehoittivat häntä lähtemään, ettei kävisi niin kuin tuhansille on käynyt.

Karenius sanoi, "minä olen palvellut ikäni kommunismia ja tehnyt kaikkeni sen eteen, minulla ei ole syytä pelkoon."

Niin kuitenkin kävi, että eräänä iltana Karenius hävisi suuren Venäjän punaiseen sumuun. Kun vaimonsa Anna ja poika kävivät viranomaisilta

Nimipäivät

Joulukuun 4 p., Airi, Aira
Joulukuun 5 p., Selma
Joulukuun 6 p., Niilo, Niko
Joulukuun 7 p., Sampsa
Joulukuun 8 p., Kyllikki, Kylli
Joulukuun 9 p., Annz, Anne, Anneli, Anni, Annikki, Anu
Joulukuun 10 p., Ismo

tiedustelemassa häntä, heille sanottiin, että kun Kareniukselle tulee kirjoitus oikeus, hän kirjoittaa. Vuoteen 1968 ei ollut kirjettä tullut.

Poika Allan vangittiin 1941. Hän eli vajaan vuoden. Anna pääsi Suomeen joskus 50-luvulla.

Varmaankin Suoma Lahti tunsikin Anna Kareniuksen. Hän palveli kokkina englantilaisella amiraalilla.

Erikoisesti tuossa artikkelissa minua kiinnosti Mrs. Lahden poika Alferd. Minulla oli tilaisuus läheltä seurata hänen vaihteita ja odotusta päästä vapauteen. Minulla sattui olemaan samanikäinen poika itselläni. Pojat usein vierailivat toisissaan.

Alferd asui, niin kuin kirjoituksessa mainittiin, Leinon luona Amerikan lähetystössä. Leino oli yksinäinen mies ja hänelle piti taloutta suomalaisen naisen, joka oli myös aikoinaan muuttanut Amerikasta Neuvostolaan.

Erikoisen hyvää huolta Alferdista piti jo aikaisemmin mainittu Anna Karenius. Hän myös kertoi, että Alferd olisi jäänyt puiston penkille kun äiti vangittiin. Oheinen kuva, jossa Anna Karenius ja Alferd ovat, on otettu 1946.

Alferdin poispääsy Venäjältä oli uskomattoman vaikea. Poispääsyyn ei lopuksi uskonut muuta kuin Leino.

USA:n suurlähettiläs kenraali Bedell Smithkin kehoitti lopuksi Leinoa lähtemään yksin.

Leino istui kuukausikaupalla ja odotti pojan viisumia. Lopuksi yllätys tapahtui, ja viisumi tuli. Leino ja Alferd viettivät joulun 1946 Helsingissä matkalla Amerikkaan. Siellä he vierailivat minun sukulaississa ja tuttavissa.

Keväällä 1946 eräänä yönä

ovelleni koputettiin. Katsoin varmuuden vuoksi ikkunasta ulos ja näin pihalla Amerikan lähetystön auton.

Kun aukaisin oven, astuivat sisälle John Leino ja Suoma Lahden äiti ANNALAINEN. Hän oli juuri vapautunut Siperiasta vankileiriltä, ja halusi välttämättä nähdä Alferdin.

Lainetta oli kielletty monesta minnekkään kaupunkiin kaikkein viimeiseksi Moskovaan, mutta Alferd oli nähtävä vaikka joutuisikin uudelleen Siperiaan.

Vankeusaikana hän oli kaivanut sähköpylväille reikiä. Kun kysyin Siperian talvesta; hän kertoi edelleen talven olleen suotuisan. Pakkanenkin oli pysytellyt 60 asteen molemmin puolin, eikä kaivuutyössä koskaan päässyt sulaan maahan saakka.

Syy, miksi Anna Laine tuli minun luokseni, oli seuraava:

Samalla vankileirillä Siperiassa oli eräs suomalainen opettaja. Hänet venäläiset kävivät nappaamassa Suomen puolelta jo ennen sodan syytymistä. He veivät koko kylän asujamiston mukanaan.

Kuulusteluissa selvisi, että opettaja puhui muutaman sanan englantia. Tästä häntä syytettiin, että oli Englannin vakoilijana - tuomio: 8 vuotta vankeutta.

Anna Laine antoi minulle vankileirin nimen ja osoitteen, vankiparakin numeron ja vielä sen numeron, jonka kohdalla vanki nukkui. Opettaja oli heikossa kunnossa, hän olikin jo kuolevien parakissa.

Minä kirjoitin Suomen kouluhallitukselle ja kerroin, missä opettaja on. Hänellä oli veli myös opettajana. Pian tuli ulkoasiainministeriöltä pyyntö etsiä k.o. opettajaa.

Venäläisille lähetettiin kolme jatkaa seuraavalla sivulla

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1989: Yhteensä: \$12,240.26

50-vuotishääpäivänsä kunniaksi
Hilkka ja Helge Kiuru, Fitchburg, MA \$50.00

Aarne V. Kosken muistolle
Allie I. Koski, Fitchburg, MA \$100.00

Kaksi vuotta sitten kuolon uneen nukkuneen
Effie Mäyräsen muistolle
kaipaustella muistellen äiti Hilma Leppänen ja perhe
Westminster, MA \$20.00

Theodore S. Lindströmin muistolle
George S. Talcott, Fitchburg, MA \$50.00

Fanny Tonroos, Westminster, MA \$10.00
Kaarle Hjalmar Lehtinen, Newport, NH \$100.00

Bertha Wainosen muistolle
Jonathan Ratila, Fitchburg, MA \$10.00

Kiitos lahjoittajille!

PALUU... jatkoa edellisivulta

me eri pyyntöä etsiä opettajaa. Vaikka heille annettiin täydelliset osoitteet, vastaus oli aina sama: sellaista henkilöä ei asu Neuvostoliitossa.

Muutaman kuukauden kulluttua opettaja HILMA KILKINEN ilmestyi Moskovaan.

Siellä hänellä oli tilaisuus ensi kerran kahdeksan vuoden jälkeen katsoa kuvaansa peilistä. Tapaus pudotti opettajan polvilleen. Hänelle kerättiin lähetystöstä evääksi leipää, voita ja sokeria. Niin hän sitten eväineen häipyi suuren super-valtion punaiseen sumuun.

Taisi olla vuosi 1954, kun luin Helsingin Sanomista, että opettaja oli päässyt Suomeen, mutta oli niin heikossa kunnossa, että ambulanssi oli raja-asemalla Vainikkalassa vastassa.

Ajattelin usein Anna Lainetta ja hänen kohtaloaan. Rai-vaajan kirjoituksesta selvisi, että äiti ja tytär ovat pitkien vaellusvuosien jälkeen löytäneet toisensa Siperiassa.

Elämä Moskovassa sotien välisen ajan oli erittäin ahdistavaa. Ympäri vuorokauden parveili talon ympärillä suuri joukko siviilimiehiä ja poliiseja. Autoja seisoj portin ulkopuolella sama määrä kuin lähetystössä. Aina lähti auto perään, ja jalkaisin kävelemään lähtenyt seurasi kaksi miestä.

Kautta aikojen on uskottu, että maansa lähetystöissä työskentelevät ulkomaalaiset ovat lailla suojattuja ja siis koskemattomia. Näin ei ollut vuoden 1941 Moskovassa.

Muutama päivä ennen sodan syttymistä katkaistiin lähetystön yhteydet ulkomaailmaan. Portit köytettiin kiinni paksulla rautalangalla.

Sodan alkamispäivänä tuli lähetystöön kaksi nuorta miestä vaatimaan aseita. Vaatimukseen sisältyi myös veitset.

Kun he olivat saaneet haltuunsa kuumat ja kylmät aseet, he ilmoittivat, että nyt on aikaa tunti lähtöön ja mukaan saa ottaa vain yhden matkalaukun.

Samasa hetkessä lähetystön etupiha täyttyi venäläisistä autoista, ja niin lähti koko talonväki, kaksikymmentäneljä aikuista ja yksi lapsi "raitille".

Autojono pysähtyi eräälle Moskovan monista rautatieasemista. Siellä meidät marsitettiin punasotilaista tehtyä kunniakujaa pitkin meille varattuun vanhaan puuistutukseen vaunuun.

Marssi oli juhlallinen, sillä sotilailla oli pistimet kiväärien päissä.

Yön aikana yritettiin arvailla minnepäin oltiin menossa ja selvisihän se, suunta oli etelä. Puolen päivän maisissa juna pysähtyi Mitshurinskin kaupungin asemalle.

Kohta oli autojonokin siellä ja vei matkalaiset korkealla ai-

dalla ja piikkilangalla ympäröityyn HOTELLIIN. Se ei kyläkään vastannut Hiltonia.

Kohta sinne tuotiin Romanian, Italian ja Slovakien lähetystöt. Taloa asui nyt 50-60 henkeä. Siellä oli vain yksi vessa, eikä siinäkään ollut rengasta. Lisäksi valui vesi lattialle.

Kaikkien neljän maan lähettiläät vaativat vessan pytylle rengasta, ja niin eräänä päivänä siihen ilmaantuikin vasta tehty maalaamaton rengas. Sen kuitenkin pääsi uudistamaan lihava venakko nousemalla paljain jaloin seisomaan sen päälle. Sattu, että jalan jäljet ovat vieläkin renkaassa.

Alfred Lahti Anna Kareniuksen halauksessa.

Täit olivat maailman suurimpia ja luteita seinät punaisena.

Oltuamme siinä jonkun aikaa, taas suomalaiset pantiin junaan, ja kiikutettiin Turkin ja Persian (Iranin) rajalle, junamme pysähtyi Leininakanin rautapihalle.

Siellä vaunussa me sitten istuimme kaksikymmentäneljä vuorokautta. Koko vankeus aikaa kesti melkein kolme kuukautta.

Kuten jo tuli sanotuksi suomalaisia oli kaksikymmentäviisi henkeä. Ainoa pesu mahdollisuus vaunussa oli mukavuuslaitoksen seinässä oleva kymmenen callonan vessäsäiliö. Mukavuuslaitosta vastasi vaunun käymälä.

Vaunua jouduttiin kerran siirtämään, kun "jätäkasa" nousi liian korkealle.

Vartiointi oli ankara, vaunun kummassakin päässä seisoj kaks vartiomiestä kiväärien kanssa. Vaunun rapun vieressä seisoj kaks vartijaa. Vaunua ympäröi poliisiketju ja vähän ulompana toinen ketju rajavartiolaitosta.

Aluksi pääsimme kävelemään vaunun kohdalla viisitoista minuuttia, loppuajaksi se venyi pitemmäksi.

Loppuajaksi tuotiin vaunumme päähän rautatievaunu, jossa saimme ottaa suihkun kerran viikossa.

Ilma oli kuuma kuin Floridassa, eikä saanut avata vaunun ikkunoita. Kärpäsiä oli vaunu mustana. Ainoa ajankulu olikin tappaa kärpäsiä. Sotilasasiamiehemme johti

tappolukua, joka nousi päivittäin yli kuuteensataan kärpäseen.

Eräänä päivänä tuli joukko lapiomiehiä ja he alkoivat kaivaa maahan isoa kuoppaa, noin viisikymmentä jalkaa meidän vaunustamme. Siihen tehtiin lattia ja siihen reikä. Myöskin seinät, mutta se oli niin harva, että näkyi selvästi mitä siellä hommattiin.

Rakennus vastasi käymälää. Lattiassa olevasta reiästä piti pudottaa alas mitä sinne oli "vietävää". Kiväärin miehen sielläkin todistajana vieressä.

Naisille se olikin koetelemuksien käynti.

Yhtenä yönä oli samalla rautapihalla kahdeksan maan lähetystöt. Muut pääsivät lävitse melko nopeasti, vain suomalaiset istuivat. Naiset vapautettiin pari viikkoa ennen miehiä, jotka sitten syyskuussa Sveitsin punainen risti kävi pelastamassa pois.

Lopuksi olimme vaivaloisen matkan jälkeen syyskuun lopussa Helsingissä. Matka soittaisen Euroopan halki vaatisi oman selostuksensa.

Toivoisin, että Alfred Lahti käydessään joskus lomailemassa Floridassa, poikkeaisi luokseni näyttämään itseään. Olisi mukavaa nähdä, onko hän "KASVANUT". Kaikkea hyvää sinulle Alfred, kuin myös perheellesi, sekä terveyden täyttämiä vuosia tulevaisuuteen.

Arvo Katajisto

Helsinki, kesäkuu 2030, 112 F?

Kasvihuoneilmiö lämmittää pohjoismaat

Tiedemiehet ennustavat pohjoismaihin 6-16 asteen nousua lämpötiloihin seuraavan puolen vuosisadan aikana. Varmaa tietoa muuttuvan ilmastoon vaikutuksista ei vielä ole.

Joidenkin tietokonemallien mukaan lämpötilat pohjoismaissa nousevat kasvihuoneilmiön vaikutuksesta 6-16 Celsius-astetta seuraavien 40 vuoden aikana.

Äskettäin julkaistu hollantilainen selvitys ennustaa pohjoismaiden ilmastoon lämpenevän 100-300 prosenttia enemmän kuin muun Euroopan. Tämä johtuu siitä, että meret lämmitessään eivät enää viilennä Pohjolaa.

Kasvihuoneilmiöllä tarkoitetaan ilmakehän saastumisesta aiheutuvaa lämpötilojen kohoamista. Fossiilisten polttoaineiden, kuten öljyn ja hiilen palaessa vapautuu hiilidioksidia, mikä lämmittää ilmakehää.

Mittaukset osoittavat selvästi hiilidioksidin määrän kasvaneen. Hiilidioksidin kak-

sinkertaistuminen merkitsee keskimäärin 2-5 asteen nousua lämpötiloissa. Kaksinkertaistuminen arvioidaan tapahtuvan 40-60 vuoden kuluessa, riippuen siitä, miten tiukkoja ympäristömääräyksiä sovelletaan.

Pohjolan maatalous hyötyy

Mitä lämpötilan kohoaminen sitten aiheuttaisi? Lumetomina talvia, palmuja Helsingin Etelä-Esplanadilla, aurinkolomia Yyterillä Kanarian sijasta vai myrskyjä ja sateita?

"Tieteellisesti katsoen ei tiedetä täsmällisesti, mitä lämpötilanmuutos aiheuttaa", sanoo suomalainen ympäristöasiantuntija Lars Hyttinen YK:n kehitysjärjestö UNDP:n Euroopan toimistosta.

Ennusteita ja arvauksia kii-

tenkin esitetään. Esimerkiksi oletetaan, että pohjoismaiden maatalous hyötyy kohoavista lämpötiloista. Etelä-Eurooppa puolestaan kärsinee kuivuudesta ja kasteluongelmista.

Napajäistä sulava vesi hottaa vedenpinnan tasoa, mikä aiheuttaa Tanskan ja Hollannin kaltaisille alueille maille vakavia ongelmia. Hollantilaiselvityksen mukaan vaikeuksia on odotettavissa jo 50 vuoden kuluessa.

Parina viime vuotena eurooppalaiset ovat kokeneet lyhyen, vähälumisen talven, kuivan kevään ja vielä kuivemman kesän. Kasvihuoneilmiö saattaa aiheuttaa juuri tällaisia ilmastomuutoksia. Tutkijat eivät silti vielä halua lopullisesti vahvistaa, että ilmastoon lämpeneminen on alkanut.

Neuvostoliittolaisten maantietous amerikkalaisiakin huonompi

Neuvostoliittolaiset tuntevat maantietoa amerikkalaisiakin huonommin, selviää äskettäin julkaistun, 10 valtiota käsittäneen testin tuloksista.

Neuvostoliittolaiset tunnistivat keskimäärin 7.4 paikkaa 16:sta, kun amerikkalaisten vastaava tulos oli 8.6. Parhaiten selviytyivät ruotsalaiset, joiden keskimääräinen tulos oli 11.6.

Huolestuttavinta amerikkalaisten kannalta oli se, että maan 18-24-vuotiaiden tulos oli huonompi kuin kenenkään muun. Kuitenkin maantiedon tuntemus on tärkeää yhden työssä nykymaailmassa.

Parhaiten suurvaltojen asukkaat tunnistivat luonnollisesti lähinaapurinsa ja toisensa. Amerikkalaisista 76 % tunnisti kartalta Neuvostoliiton, ja 66 % neuvostoliittolaisista vastaavasti Yhdysvallat. Vietnamin osasi taas kummassakin valtiossa paikallista 32 % vastaajista.

Aseveljet juhlivat Lomalassa

Asevelikerho Ryhti vietti jo 14:tta vuotuisia illallisjuhlaansa Lomalassa haalilla lauantaina 11. marraskuuta. Nuoresta iästään huolimatta on Ryhti kerho vain vahvistunut vuosien kuluessa. Jäsen- ja ystävämäärä lisääntyy jatkuvasti ja seura on tunnetusti erittäin elinvoimainen.

Nämä illallistanssiaiset ovat Ryhti kerhon toiminnan suurin tapahtuma, joka onkin hyväntekeväisyysjuhla mm. Suomen sotainvalidien hyväksi. Myös paikallisia avun tarpeissa olevia aseveljiä tai heidän omaisiaan hoidetaan rahavastustuksin.

Asiaan kannustettiin jälleen niin suuren juhlayleisön voimalla, että Lomalassa haalin tiloihin ei olisi enemmän mahduttanutkaan.

Vuodesta toiseen tulevat mukaan samat uskolliset jäsenet ja ystävät, mutta joka vuosi on myös paikalla muutamia ensikertalaisia, joista tulee sitten Ryhti kerhon ystäviä tai jäseniä. Joku yleisön joukosta jo ehdotteli suurempaa salia.

Ei olisi parempaa syksyn ilmaa voinut toivoa ja juhlapaikalle saapua oli kaikilla jo iloinen, reipas mieli. Vakituksiksi soittajiksi näihin juhliin on valittu Finn Rhythm -orkesteri, jota niin suuremmosella tavalla tukee Aatos Autio suositulla laulullaan.

Matkan pituuteen ei pidä pois Ryhti kerhon juhlista, sillä 6-7 tunnin edestakaista matkaa ei valiteta.

Seuran toiminnan päämiehenä toimiva Erkki Korby tervehti juhla vieraita lausuen ilonsa Asevelityön suuresta kannatuksesta. Hän kertoi erikoisesti seuran sisäisestä yksimielisyydestä ja joustavasta yhteistyöhengestä.

Vuosi vuoden jälkeen tulevat samat uskolliset työntekijät huolehtimaan juhla-aterian onnistumisesta, toisin sanoen tekemään kaiken keittiössä suoritettavan työn.

Siellä nähdään sekä miehet että naiset, joihin kuuluu mm. Korbyn pariskunnan lisäksi Loijakset, Känniset, Lammet, Hilskat, Maija Hinkkanen, Laina Siren, Aila Kukkasmäki ja Veikko Salmela. He ottavat suuren työn hartioiden valittamatta, ja niin kantoivat Lomalassa emännät taaskin pöytään hyöryävät ruokapadat.

Pastori Pentti Palosen johdolla hiljennettiin ruokarukoukseen ja laulettiin kansallisia lauluja. Peuranpaisti ja pihvi monenlaisine laattakoruokineen, jopa kraavilohen myötäilemänä, oli jälleen kokkien mestarinäytös. "Ruoka sulii jo suussa, joten vatsa siltä säästyi", lausui pastori Palonen ruoasta.

Hän kertoi juhlapuheessaan talvisodan aikaisia tunnelmia, kokemuksia kouluajoilta talvisodan alkaessa. "Sotaa ei sodittu turhaan, Suomen nykyinen itsenäisyys on siitä todisteena. Korkein voima johti silloin Suomen sotaa", olivat pastori Palosen ajatuksia. Hän sai salintäyteisen yleisön hiljaa ja tarkkaan kuuntelemaan puhetta.

Nykyisen Neuvostoliiton johdon uuden vapautumisen suhteen pastori kehoitti viisaasti ottamaan "wait and see" asenteen. Hannu Mäkipuro toi terveiset konserttikiertueeltaan Suomesta, jossa hän konsertoi yhdessä Veikko Ahvenaisen kanssa eri puolilla Suomea. Hannu lauloi syvästi eläytyen lauluunsa "Jäi kauas taakse synnyinmaa". Saimme kuulla myös Olavi Kurkon aina pidettyjä balladeja, joita hän säesti mandoliinillaan.

New Yorkin pääkonsulin virastoa edusti tervehdyksin konsuli Ilkka Kalliomaa puolisoineen. Suom. Aseveljet Amerikassa-yhdistystä Fishkillistä edusti heidän puheenjohtajansa John Kirk, joka kertoi kokemuksiaan Suomen sodasta ja totesi, että hänellä on kunniallinen asema saada olla Aseveli seuran päämiehenä.

Finnairin puolesta tervehti yleisöä Börje Sandberg, joka myös oli paikalla puolisoineen. Hän toi esille kiitollisuutensa suomalaisille aseveljille, jotka niin paljon ovat tehneet Suomen itsenäisyyden puolesta. Hän myös esitteli muut läsnäolleet Finnairin virkailijat.

Paul Hanslin on Asevelikerho Ryhdyin tärkeä ja uskollinen "sponsor". Hän kiitti paikalla olleita suomalaisia suuresta matkatoimistonsa kannatuksesta. Ritva Meramo oli juhlassa New Jerseystä asti ja hänelle laulettiin koko salin voimalla "Happy Birthday".

Arpojen vetäminen oli ohjelmanumero sinänsä, jota jo jännättiin pitkin iltaa. Olihan päävoittona Finnairin lahjoit-

tama Suomi matka.

Sen onnellinen voittaja on Irja Vettenranta Stamfordista, Ct. Toisen ja kolmannen palkinnon saivat Mirja Hanslin ja Veli Kanninen, molemmat Litalan lasia.

Nyt tuli tanssimusiikin vuoro ja Finn Rhythm ja Aatos Autio pääsivät valloilleen. He pitivät sitten yleisön lattialla loppuillan.

Ryhti kerhon juhlaa on ilo järjestää jo siinäkin mielessä, että jo suunnitteluvaiheessa tiedetään juhlien varmasti onnistuvan, joka on nykyään suomalaisten juhlien suhteen aika-harvinaista.

Jälleen todettiin, että jos ei Erkki Korby olisi hielumassa puheenjohtajan virassa, ei seuran toiminta olisi sitä mitä se tällä hetkellä on. Erkki puolestaan sanoi, että hänellä on miellyttävä tehtävä pöydän ja yhteen hiileen puhaltavan jottokunnan ja muiden toimihenkilöiden kanssa.

Ensi vuonna juhliutaankin sitten 15-vuotisjuhlan merkeissä pirteän seuran jäsenten ja suuren yleisön voimalla.

Anja Laurila

"Rintaruokinta pelastaisi miljoona lasta"

Vieläkin miljoonan pikkulapsen kuoleman vuodessa uskotaan johtuvan äidinmaidon vastikkeen käytöstä, vaikka maailman terveysviranomaiset ovat 10 vuotta kampanjoineet rintaruokinnan puolesta. Näin sanottiin äskettäin Manilassa pidetyssä kansainvälisessä kokouksessa.

Pahin ongelma vastikkeen käytössä on puhtaan veden puute kehitysmaissa. Kuolemantapausten lisäksi 10 miljoonan lapsen arvioidaan sairastuvan, koska vastiketta valmistetaan usein epäpuhtaisissa oloissa.

Kokoukseen osallistuneet terveys- ja kuluttajajärjestöjen sekä naisryhmien edustajat 70 maasta katsoivat, että monet yhtiöt rikkovat jatkuvasti Maailman terveysjärjestön WHO:n suositusta kaupatesaan vastikkeitaan erityisesti kehitysmaihin.

Canterbury, Ct.

Finnish American Heritage Society'n Banquet illallisesta kirjoitti jo Anja Laurila niin mainitsen vain arpajaisten voittajat.

1. Suomimatka Finnairilla - Juri Linask, Manchester, Ct.

2. Viikonloppu Tamarack Lodgella, Ralph Campagna, Canterbury, Ct.

littalan lasitavaran ja Mari-mekkopussin voittajat:

1. Evelyn Haapala, Stuart, Fla. 2. Theresa Craig, Giswold, Ct. 3. Elmer Bodnar, Glasco, Ct.

4. Mike Marks, East Lyme, Ct., 5. J. Caulfield, Voluntown, Ct. 6. Marianne Swanson, Goshen, N.Y. 7. Axel Nelson, Dayville, Ct. 8. Hilya Lange, Lake Worth, Fla. Onnittelut kaikille voittajille!

-Kovat järjestelyt on menossa Suomen Itsenäisyyspäivän ja talvisodan 50-vuotis-Muistojuhlissa, joka pidetään sunnuntaina, jouluk. 3 p:nä kello 1 iltap. Finnish Haalilla, RT 169 Canterbury, Ct.

Ohjelma tulee olemaan monipuolinen, jossa laulut ja puheet kohdistuvat talvi sotaan ja sen muisteluihin.

Tilaisuudessa myös annetaan erikoinen kunnioitus sodassa olleille veteraaneille.

Kaikkia veteraaneja pyydetään saapumaan paikalle klo 11-1 välillä, että historiallisen seuran jäsenet voivat haastatella heitä. Tämä tietenkin on vapaaehtoinen teko heiltä.

Ohjelmisto tilaisuudesta on tässä samassa lehdessä.

Pyydämme kaikkia läheltä ja kaukaa tulemaan ja nauttimaan tästä erikoisesta juhlatilaisuudesta. Sisäänkäynti on vapaa. Ohjelmaa seuraa kahvitarjoilu.

E.M.

Joulupukille postinumero

Santa Claus on asettunut asumaan Atlantaan, missä hän on saanut oman postinumeron.

Pukille kirjoittamalla tekee köyhien lasten joulusta iloisemman. Coca Cola -yhtiö on nimittäin luvannut sijoittaa viisi senttiä ensimmäisistä kahdesta miljoonasta kirjeestä merijalkaväen reserviläisten "leluja varattomille lapsille" -keräykseen.

Finnish-American Heritage Society

presents

The seventy-second Anniversary of Finland's Independence and the Commemoration of the 50th Anniversary of the Winter War

Sunday, December 3, 1989 at 1 pm

Finnish Hall, Canterbury, CT

Free admission

Refreshments

Program

Mistress of Ceremonies	 Anita Smiley
Musical Prelude	 Mark Mäkipuro, Keyboards
Flag procession and National Anthems	
Opening Prayer	 Herb Silander
Opening Greeting	 Jack Smiley, President
Greeting	 Att. Carl D. Anderson Hon. Council of Finland
Musical Selection	 Aura Seura (Memories of Winter War) Male Chorus Olavi Kurko, Harri Manner, Paul Maunula Aatos Autio, Hannu Mäkipuro, Eero Martin Director Mark Mäkipuro
Presentation of Veterans of the Winter War	
Bert Jernström - Vice President	
Greetings	 Eero Martin of Asevelikerho Ryhti
Greetings	 John Kirk President of the Finnish War Veterans of America
Guest Speaker	 Christer Häglund Press Attache of Finland
Folkdancing	 FAHS Folkdancers
Closing Song	 "Kotimaani ompi Suomi"

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Personals

Two Scandinavian ladies want to meet pleasant, unattached, educated men (non drinkers and smokers) from New York City area. Send replies with photos preferred to Raivaaja office addressed "Karoliina 50-60 and Katriline 40-55".

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

Suomen Pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulivirasto on yleisölle avoinna passi-ym. asioissa maanantaista perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Floridan kuulumisia

Turistiklubin Naiskuoron uutisia

Ollaan menossa talvisesongin kiireiseen aikaan. Paikkakunnan asukkaat ovat kotiutuneet koti-Suomesta ja toiset muualta kesäkodeistaan.

Varma talven merkki on turistien runsaus haalien tilaisuuksissa. Haalien toiminta on menossa täydellä teholla ja illat ovat varattu monenlaiseen toimintaan.

Selvä talvisesongin merkki on se, että Turistiklubin naiskuoro on aloittanut harjoitukset joulukonserttia varten. Se on jo 20. joulukonsertti.

Laulajat ovat entiset uskolliset 'tytöt' ja muut, jotka ovat olleet pois välillä jonkun syyn takia, ovat tulleet mukaan. Sanovat: -kun on tottunut, ei voi

olla pois.

Johtajamme Karin Kahill kävi läpi vaikean sairauden, siksi ei ollut kevät-konserttia, tytöt ovat iloisia, kun hän on jälleen reippaana pianon-koskettimien ääressä.

Karin on valinnut ihanat joululaulut, jotka yhdessä on hyväksytty. Häneltä myös on tullut kesätyönä uusi joululaulu, joka on kauneimpia hänen töistään.

Tytöt ovat iloisia, että johtajamme on entisellään ja joulukonsertti on kuten ennenkin ennen joulua. Turistiklubilla on harjoitukset joka keskiviikko iltapäivisin. Siis sinne kokoontuu iloinen naiskuoro kello 2 iltapäivällä.

Yksi laulajista

Lake Worth, Fla

Lepokodin Ystävien kuulumisia

Lepokotiyhdistyksen vuosikokous oli 28. marraskuuta 1989. Lepokodin Annan-Majassa kello yksi alkoi kahvitarjoilu ja kello 2 kokous. Jäsenet olivat saapuneet runsaslukuisina kokoukseen, 222 oli paikalla henkilökohtaisesti ja valtakirjalla 13 henkilöä.

Puheenjohtajaksi kokoukselle valittiin Reino Laine. Pöytäkirjan luki sihteeri Aulis Aho, se oli asianmukaisesti ja huolellisesti kirjoitettu.

Raharaportin luki C.B.A. La Padula. Raharaportti oli erittäin hyvä. Kuulimme, että rahasiat ja kaikki muutkin asiat ovat kunnossa Lepokodillamme. Kotimme johtaja Arthur Maquire selosti myös Lepokotimme tilannetta ja

juoksevia asioita.

Jäsenkirjuri Arvo Katajiston raportti huhtik. 10.27.1988 - 10.26. 1989: Jäsenmaksuja \$15,030.00; lahjoituksia \$392,161.00; kukkarahalajha \$ 4,602.00; Lahja lipas \$2,022.96; Kallein rahasto \$ 9,051.91 -yht. \$422.868,17

Puolen vuoden ajalla on kuollut 39 jäsentä. Samaan aikaan on liittynyt 16 uutta jäsentä. Elossa olevia jäseniä on kaikkiaan 1387. Rakenustoimikunnan raportin luki Sulo Vitikainen: Palosuojelun tähden on tehty paljon töitä, mitä valtio on vaatinut. Annan-Majaan on laitettu "sprinkler"-systeemi, joka tuli maksamaan \$16,000. Ruokasalisia on tehty maalauksia.

Kaikki on kunnossa mitä valtio on vaatinut.

Lepokodin Ystävät ovat rahoittaneet ja kunnostaneet Lepokodin ympäristöä. On istutettu puita ja pensaita, joten Lepokodin edusta on nyt hyvässä kunnossa.

Tämän kuluneen vuoden aikana saimme Floridan osavaltiolta Superior-rating arvosanan. Sen saaminen edellyttää kiitettävää siisteyttä, järjestystä ja potilaiden hoitoa. Olemme kiitollisia, että asiat ovat niin hyvin Lepoko-

dillamme.

Lepokodin asukkaiden edustaja Pauli Sisto kertoi, että hän on tehnyt kaikkensa Lepokodin hyväksi. Hän on ottanut vastaan myyjäisiin tulevaa tavaraa, huolehtinut järjestyksestä, ollut joka paikassa auttamassa missä apua tarvitaan.

Tähän väliin suuri kiitos Paulille, hän on todella sen ansainnut. Helping Handin puolesta Katri Ekman kertoi, että ryhmä tekee kovasti töitä joka keskiviikko. He leikkaavat hiuksia, kynsiä ja laittavat kiharoita. Myöskin he korjaavat asukkaiden vaatteita. Heidän työtuntinsa vuoden ajalta 988 tuntia.

Veripankin huoltaja Terttu Mäki kertoi, että luovuttajia on ollut kuluvan vuoden aikana 39 henkilöä. Hän toivoi lisää luovuttajia. Veripankin tunnusnumero on Tinn.

Terttu kertoi myös, että huonekalut on päällystetty Pokela huoneeseen ja seurusteluauulaan.

Lepokodin johtokunnan puheenjohtaja Reino Laine antoi kiitoksen johtokunnan työlle kertoen, että se on ollut erittäin yksimielinen tämän jatkua sivulla 7

Tropiikin portilta

Venäjän kinalosta saadaan vapautua!

Venäjän kommunisti-valtakuntaan sidotut Varsovan sopimuksen jäsenvaltiot saavat nyt erkaantua pois tarvitsematta pelätä, että Venäjä estää sotavoimalla sellaisen erkaantumisen.

Soviettihallituksen vanhimmat arvovaltaiset jäsenet ilmoittivat uutisen mm. Washingtoniin äskettäin. Amerikan hallitusmiehet olivat yllättyneet kuullessaan päätöksen, joka hajottaa Brezhnevin opin määritelmät, jotka presidentti Mihail Gorbatshev oli juuri leimannut kansojen itsenäistämisen oikeuksien tukahduttamiseksi.

Tämä uutinen on niin tärkeä, että siitä vielä nähdään lisää kirjoituksia.

Suomalaiset katsovat tätä uutista ihmetellen, miksi ei tällaista päätöstä tehty silloin, kun Suomi vaati itsenäisyyttä.

Jim Bakerista riittää juttuja

Jim Bakerista riittää juttuja lehdissä. Nyt esim. National Enquirer, joka kehuu levikkinsä olevan suuremman kuin millään muulla lehdellä Amerikassa, sanoo Jim Bakerin kiskoneen omalta tyttäreltään \$50,000. Tytär elää nyt niin köyhänä, ettei voi ostaa maitoa uudelle lapselleen.

Baker sai kahmituksi miljoonia omilta uskonnollisilta kannattajiltaan ennen kuin joutui maksamaan \$500,000 sakkoa ja tuomittiin vankilaan niin pitkäksi ajaksi, että hän tuskin elää niin kauan.

USA ja Eurooppa

NATO:n kokouksessa U.S. presidentti Bush koetti voittaa Länsi-Euroopan suosion lupaamalla katkaista 10 prosenttia Amerikan sotavoimista Euroopassa.

Maanjärityksiä taas uudistunut

Californian maanjäritykset uusiutuivat lokakuun puolivälissä. Tieteellisten mittausten mukaan niiden voima oli suurinta laatua sitten 1906 suurjärityksen.

Järityksen tutkijat sanovat 100 ihmistä kuolleen ja 3,000 loukkaantuneen. Aineelliset vahingot kohoavat tuhansiin miljooniin dollareihin.

Kuuba liittyi yhteisturvaan

YK-turvaneuvostoon kahdeksi vuodeksi on valittu Kuuba, Romania ja Etelä-Jemen. Uudet jäsenet valitaan nyt kahdeksi vuodeksi. Suomi on jo aloittanut toisen turvaneuvostovuotensa.

Turvaneuvoston 15-jäsenmaasta viisi on pysyvästi mukana USA, Neuvostoliitto, Kiina, Ranska, ja Englanti.

Suomalaista onnea

Californian suomalaisilta tulleiden tietojen mukaan maanjäritys ei tehnyt tuhoa suomalaisalueilla. Pelkoa se kyllä synnytti, mutta ihmiset ja heidän kotinsa säilyivät.

Reino W. Suojanen

Finnish-American Rest Home, Inc.
1300 SOUTH DRIVE LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6194

Marrask. 16, 1989

90 v., oli nyt Carl Miller. Parhaat onnentoivotukset Hänelä ja Teille kaikille marraskuussa syntyneille ystävillemme.

Perjantaina meillä oli hartaushetki, ja asukkaillamme oli tilaisuus osallistua Herran ehtoolliseen.

Haluamme taas kiittää kaikkia kotimme avustajia Helping Hands -ryhmää, ulkoiluttajia, muusikoita, tarjoilijoita ruokasalissa sekä kaikkia ystäviämme, jotka ilahdutatte vanhuksia käynneillänne täällä.

Kiitokset Anja Mäkelälle kauniista käsintehdyistä polvipöteistä sairaskodin asukkaille. Huom! Seuraavat myyjäiset ovat Annan Majassa joulukuun 9 päivänä.

Asukkaat ja henkilökunta toivottavat lukijoille hyvää rauhallista kiitospäivää joka on jo torstaina.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmaita tai konsertti ja tanssia lopuksi
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia voileipiä riisipuuroa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - Kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatavarakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoinna maanantaista lauantaihin, klo 9 ap. - 5:30 ip.
8053 Lawrence Road
Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

city realty

KAISU SILVENNOINEN
Lic. Real Estate Broker

11 North "J" Street
Lake Worth, FL 33460

(407)547-1304
(407)533-5168

ELÄKEPÄIVIKSI TAI LOMAASUNNOKSI:

Kaunis kalustettu asunto. Autoakaan ei tarvita, koska kävelymatka kauppoihin. Useita valittavana! 2/2 alk. \$38,500 ja 1/1 jopa reilusti alle \$30,000! Ota yhteyttä, nyt kannattaa ostaa Floridasta!

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Suomalaishotelli Tallinnan paras

Virolais-suomalaisen yhteisyrityksen omistama Hotel Palace avattiin 15. syyskuuta Tallinnan keskustassa. Hotelli on Vapaudenaukion laidassa vanhan kaupungin muurien tuntumassa. Palace on Viron - ja samalla Neuvostoliiton läntisten alueiden - tasokkain hotelli.

Hotel Palace on kotoisen

kokoinen. Talossa on 91 huonetta: 41 yhden ja 45 kahden hengen huonetta sekä viisi huoneistoa. Kolmessa sviitissä on oma sauna. Huoneiden sisustus on hillityn värikäs ja varustus länsimaista neljän tähden hotellin tasoa.

Hotellissa on kaksi ravintolaa: kansainvälisen keittiön

herkkuja tarjoava ruokaravintola sekä pizzeria. Pizzeriasa voivat aterioida myös tallinalaiset.

Talossa on myös yökerho, kaksi baaria, suomalaisen henkilöstön hoitama pelikasinon sekä veroton myymälä.

Ravintoloissa ja baareissa on kansainvälinen tuotevali-

koima, mm. suomalaista tynnyriolutta. Pizzeriaa lukuunottamatta talossa käytetään vain länsivaluuttaa.

Saunasviitit, pelikasinon ja pizzeria ovat Tallinnan ensimmäiset.

Valtaosa talossa käytettävistä raaka-aineista ja tarvikkeista tuodaan Suomesta. Hotellin ympärivuorokautinen turvajärjestelmä on länsimaista tasoa.

Hotel Palace tarjoaa kaikille Tallinnassa vieraileville myös tulkki-, käännös- ja juristi-, mainostointi-, messu- ja kokous-, auton- ja bussivuokraus- sekä korjaamo- ja huoltoasemapalveluja.

Palacen henkilöstöä on virolaista. Vain hotellinjohtaja Eero Kärpänoja ja kasinon hoitajat ovat suomalaisia. Talon esimieskunta koulutettiin Suomessa.

Palacen hotelli- ja keittiöpäälliköllä sekä emännällä ja baarimestarilla on kullakin oma työkumminsakin jossakin

Arctia Oy:n suomalaisessa hotellissa. Virolaiset perehtyivät länsimaiseen hotellitoimintaan kumminsä työpaikalla, ja kummit käyvät tarvittaessa Tallinnassa.

Palacen rakennus valmistui hotellikäyttöön vuonna 1937. Virolais-suomalaisen Finest Hotel Group S. P:n suomalaisurakkana teettämä uusi hotelli suunniteltiin Suomessa.

Talon sisäpuoli rakennettiin kokonaan uudelleen. Vain komea, Vapaudenaukion ilmeeseen kiinteästi liittyvä julkisivu säilytettiin ennallaan.

Rakennustyössä käytettiin suomalaisia ja muita länsimaisia materiaaleja ja tarvikkeita. Rakentajista puolet oli virolaisia. Työn suomalaisuusaste on noin 90 prosenttia.

Yhteistyösopimuksen puitteissa Hotel Palacen toiminnasta vastaa suomalainen Arctia Oy. Hotellia markkinoivat Suomeen ja kolmansiin maihin Arctia Hotel Partners Oy ja Oy Saimaa Lines Ltd.

Kofeiiniton kahvi saattaa lisätä kolesterolia

Kofeiiniton kahvi nostaa veren kolesteroliarvoja ja lisää siten sydänkohtauksen riskiä, sanotaan Stanfordin yliopiston tekemässä tutkimuksessa.

Tutkimuksessa seurattiin 60 tavallista kahvia juovaa miestä ja 60 miestä, jotka käyttivät kofeiinitonta kahvia. Kahden kuukauden jälkeen kofeiiniton kahvin käyttäjien kolesteroliarvot olivat 7 prosenttia korkeammat kuin muiden.

Tutkimusta johtanut Tohtori H. Robert Superko sanoo kuitenkin, että lisätutkimukset ovat tarpeen, ennen kuin kofeiiniton kahvin haitoista voidaan olla varmoja.

Hän varoitti myös, että kofeiiniton kahvin vaihtaminen tavalliseen voi olla vaarallista sydämen rytmihäiriöistä kärsiville.

Stanfordin tutkimusryhmä ei osannut selittää, miksi ko-

feiniton kahvi lisäsi kolesterolia.

Kahvinjuonnin ja sydänsairauksien yhteydestä ei lukuisista tutkimuksista huolimatta ole saatu varmuutta. Turvallisimmaksi kahvin valmistustavaksi on todettu suodattaminen, koska suodatin imee suurimman osan kahvin haitallisista rasvoista.

Taidevarkaat Italian poliisin kiusana

Italian taidepoliisi käy psykologista sotaa taistelussaan kasvavia varaslaumoja vastaan näiden ryöstellessä maailman rikkaimpiin kuuluvaa taideperintöä.

"Tämä on jännittävää hermosotaa," sanoo eversti Emidio Napolitano, joka johtaa Italian taideartaideiden pelastamiseksi perustettua puolivälikäyttöä poliisin osastoa.

"Ratkaisevaa on olla säikäyttämättä varasta niin, että hän heittää korvaamattoman arvokkaan renessanssimaalauksen jokeen tai piilottaa sen kosteaan maataloon."

Napolitano sanoo poliisiryhmänsä saaneen takaisin melkein puolet Italiassa vuodesta 1969 lähtien varastetusta 240 000 taideteoksesta. Ne ulottuvat marmoripylväistä roomalaisiin rahoihin. Varastettujen taideteosten arvo on kymmeniä miljoonia dollareita.

Hänen jatkuva huolensa on, että ei-erikoistuneiden poliisien kovaotteisuus voi pilata jonkin mestariteoksen.

Erehdykset voivat maksaa miljoonia. Napolitano kertoo erään poliisin havainneen rosvon taitaneen kallisarvoisen Caravaggon maalauksen neljään osaan. Taideteiden jälkiä ei kyetä 400 vuotiaasta maalauksesta poistamaan.

Julistus esille YK:ssa

Neuvostoliiton presidentin Mihail Gorbatschovin ja presidentti Mauno Koiviston allekirjoittama julistus "uutta ajattelua toiminnassa" on julkaistu YK:n yleiskokouksen ja turvallisuusneuvoston virallisena asiakirjana.

Mikään erityinen kunianosoitus julkaiseminen ei kuitenkaan ole, sillä vastaavat asiakirjat Gorbatschovin viime-

aikaisilta vierailuilta ovat saaneet saman kohtelun.

Julistus allekirjoitettiin Gorbatschovin Suomen-vierailun aikana 26. lokakuuta.

Siinä tuodaan esiin Suomen asema puolueettomana Pohjoismaana. Julistus oli lajissaan ensimmäinen Suomen ja Neuvostoliiton vierailusuheteissa.

Director - Finnish American Heritage Center

A creative, energetic person is sought to head Suomi College's new Finnish-American Heritage Center. Bringing together the largest archival collection of Finnish-American materials, a museum, and an educational outreach program, the center will be housed in a new building to be dedicated in July of 1990 during FinnFest USA -- an international celebration of Finnish culture and heritage. The person selected to fill this post will supervise an archivist and one clerical support person to direct the development of unique new programs.

Qualities sought in the successful applicant include:

- ability to speak, read and write Finnish
- knowledge of the Finnish-American experience in the United States
- proven managerial skills and abilities
- participative and collegial management style
- experience raising funds from private donors, foundations and governmental agencies
- knowledge of interactive museum programming and ability to articulate a dynamic outreach agenda
- knowledge of archival administration
- willingness to relocate to the beautiful Upper Peninsula of Michigan which is a rural area offering recreational pleasures
- master degree required, Ph.D. preferred

This is a twelve-month administrative position reporting to the Dean of Faculty. The person will work closely with the Dean, President of the College and Development Office. Salary and benefits are competitive and dependent upon prior experience and training. Applications should be addressed to: Mr. Brad Erickson, Director of Human Resources, Suomi College, Hancock, MI 49930. Applications and nominations will be reviewed and continue until position is filled. Suomi College is an EEO/AA institution.

Kuolleita

Bertha E. Wainonen

WESTMINSTER - Bertha E. (Krook) Johnson Wainonen, 79, kuoli 16. marraskuuta sairautteen Burbankin sairaalassa.

Hän syntyi 18. elokuuta 1910. Hänen vanhempansa olivat John ja Emily (Mattson) Krook. Westminsterin alueelle hän muutti 1922.

Hän oli jäsen Finnish-American Club of Saimassa, Fitchburg Farmer's Localissa sekä Burbank Hospital Guildissa, missä hän teki myös vapaaehtoistyötä. Lisäksi hän avusti Raivaajaa myymällä arpoja lehden vuosittaiseen Summer Festival -arvontaan.

Rouva Wainosta jäivät suremaan hänen miehensä Toivo Wainonen Westminsterissä, poika Robert Johnson, Del Mar, Calif., tyttäret Sandra Hunt Gardnerissa ja Sally Newman Asburnhamissa, veli Paul Krook, Latana, Fla., ja yhdeksän lastenlasta.

Hautajaiset pidettiin Bosk Funeral Home:ssa, 85 Blossom St., Fitchburg. Hautauksen toimitti pastori George Cory, ja vainaja haudattiin Forest Hillin hautausmaalle.

Lahjoitukset edesmenneen muistolle voi tehdä Finnish-American Club of Saimalle, Box 30, Fitchburg, Ma 01420.

Veikko Laine

ASHBY - Veikko A. "Farmer" Laine, 78, kuoli marraskuun 15. päivänä auto-onnettomuudessa saamiinsa vammoihin.

Asbyssä vuonna 1915 syntynyt Veikko Laineen vanhemmat olivat John ja Hilda (Lampi) Karjalainen. Laine asui Lunenburgissa ennen paluutaan Ashbyyn useita vuosia sitten.

Hän toimi mekaanikkona Raytheon Corp. -yhtiössä Andoverissa yli 18 vuotta. Eläkkeelle hän jäi vuonna 1988. Aikaisemmin hän oli mekaanikkona Mathews Motorsilla Fitchburgissa.

Laine oli toisen maailmansodan sotaveteraani; hän palveli sodan aikana Euroopassa.

Moottoripyöräilyä harrastanut Laine voitti vuonna 1938 Laonian 100 mailin moottoripyöräkilpailun. Hän kilpaili myös Daytonassa, Floridassa.

Häntä jäivät suremaan vaimo Marion C. Clark, kolme poikapuolta, tytärpuoli, sisar Vieno Toko Lunenburgissa ja tämän lapset, yhdeksän lastenlasta sekä neljä lastenlastenlasta.

Hautajaiset järjestettiin Sawyer-Miller Funeral Home'sin Lunenbergin kappelissa, 763 Massachusetts Ave. Vainaja haudattiin Glenwoodin hautausmaalle.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel.: 632-0377

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Kiitospäiväksi 1989

"Hyvä on Herraa kiittää ja veisata kiitosta Sinun nimesi, Sinä Korkein, aamulla julistaa Sinun Armoasi ja yön tullen Sinun totuuttasi. Sillä Sinä ilahdutat minua, Herra teoillasi, minä riemuitsen Sinun kättesi teoista".

Ps. 92:2

Jälleen on Kiitospäivä. Tuo vuosien saatossa toistuva erikoinen juhlapäivä, joka muistuttaa meitä kiittämään, rukoukseen ja ylistämään Elävää Jumalaa. Psalmien kirja kehottaa ja opettaa meitä kiitokseen ja ylistykseen. Ei ainoastaan Kiitospäivänä, vaan läpi elämän, arkena ja sunnuntaina. Erikoisesti juuri silloin, kun tuntuu että ei löydy aihetta kiitokseen eikä iloon.

Mutta armollinen ja rakastava Jumala Sanansa kautta kehottaa ja kutsuu meitä etsimään "apua ylhäältä": "Ja avuksesi huuda minua hädän päivänä, niin minä tahdon auttaa sinua, ja sinun pitää kunnioittaa minua." Ps. 50:15. Saman psalmin jakeessa 25 sanotaan: "Joka kiitosta uhraa, se kunnioittaa minua". Jumala "elää kansansa kiitoksessa". Kiitos siis on Jumalan kunnioittamisen tärkeimpiä muotoja. Hän myös sanoo Sanansansa: "Tuokaa asianne kiitoksen ja rukouksen kanssa minulle tiettäväksi".

Vietämme Kiitospäivää vuodenaikana, jolloin elämä ulkoisessa Jumalan luonnossa tuntuu ja näyttää ankealta, jopa lohduttomalta. On pimeää. Sataa. Sumupilvet koskettavat maata. Tuulee. Sen jäävät viimeiset tunkeutuvat lävitse. Raju tuuli saa ne pakenemaan, lentelemään sinne tänne kuin turvapaikkaa etsien yhteen kasaantumalla.

Ihmisieli samaistuu herkästi luonnon lakien reaktioihin, niiden eri vaiheissa. Emme pysty omalla tahdollamme muuttamaan sisäisiä vaikutteitamme.

Kuitenkin olemme "erilaisia" monella tavalla. Siksi usein on vaikea ymmärtää, että elämän varjoisilla päivillä ja ikävillä asioilla ja tapahtumilla olisi myötävaikuttava tarkoitus?

Kuitenkin vastaus on varma: "Kaikki myötävaikuttavat niiden parhaaksi jotka Jumala rakastavat". Room.8:28

Siunattu Kiitospäivä! Pauhatkoon syksyn viimat. Vaikka sade lyö ikkunaruuuun, ei aurinko voi pysyä iäti piilossa. Se vain on pilvien takana, levätkseen. ... Tulee uusi päivä. Se muuttaa kaiken. Se tuo uuden Armon. Se on luvattu tällekin päivälle.

Voi kuinka paljon on aihetta kiittää Suurta Jumalaa. Mutta meidän tulee muistaa: Tie uuteen Armoon avautuu vain kiitoksen ja rukouksen avaimella ja nöyrällä sydämellä.

Kiitospäivä - kiitoshetki yhdessä rukouksen kanssa avaa portin myös vapauteen ja iloon Herrassa. Sittenkin, vaikka tiedämme kokemuksesta, kuinka vaikea on kiittää ja ylistää Jumalaa, silloin, kun yllättävät koettelemukset ovat kohdanneet.

Elämämme monisäikeiseen lankaan on saattanut tahtomattamme - jopa tietämättämme - pujahtaa solmuja. Nämä ulkoapäin tulleet "solmut" eli asiat voi koskettaa liian kipeästi. Silloin uuvuttaa ja painostaa. ... Sydän ei voi eikä jaksaa kiittää.

Koko elämä tuntuu suurelle kysymysmerkillä. "Solmut" eivät aukene itsestään. Ne eivät aukene oman ymmärryksen voimalla? Ja kun oma ymmärrys ei riitä, on rukoiltava ja odotettava Jumalan sormen toimimista.

On odotettava uutta kirkasta aamua ja auringonnousua. Silloin kun uudet silmut aukevat Jumalan luonnossa, silloin aukevat solmut elämän langassakin? Silloin on todellinen Kiitospäivä!

Saakon tämä Kiitospäivä 1989 olla vapautuksen päivä kokosydämisessä kiitokseen. Avatkaamme Psalmien kirja kiittämisen opettajaksi, jos oma sydän ei löydä sanoja. ... Silloin hiljaisuudessa koemme kiitoksen salaisuuden ja näin olemme tietämättämme opettamassa kiitollisuutta toinen toisillemme.

"Kuinka moninaiset ovat Sinun tekosi, Herrani!"

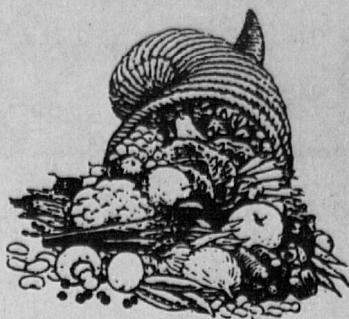
"Sinä lähetät Henkesi. ..."

"Sinä teet auringon nousun ja auringon laskun".

"Sinä avaat kätesi, Sinä levität telttasi. ..."

Sinä annat aarteet pimeän peitosta, ja kalleudet kätöksensä".

Annat kalleimmat aarteet: kiittävän, ylistävän, rukoilevan, rakastavan, ymmärtävän, anteeksiantavan ja iloisen mielen.

Annat ymmärryksen, että kiitos ja rukous kuuluvat erottamattomasti yhteen! Siis: "Tuokaa asianne kiitoksen ja rukouksen kanssa minulle tiettäväksi".

Näillä ajatuksilla: Siunattua Kiitospäivää kaikille!

Kerttu Kopsala

Järjestöt vetoavat lasten oikeuksista

Suomalaiset lapsi- ja varhaisnuorisjärjestöt ehdottavat suomalaisen lapsen oikeuksia käsittelevän kansallisen huippukokouksen järjestämistä.

Järjestöt toteavat yhteisessä vetoomuksessaan, että kokouksen lähtökohtana olisi lapsen arjen todellisuus sekä YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen ratifioimiseksi.

Sopimus tulee YK:n yleiskokouksen käsittelyyn tämän kuun aikana. Suomalaisjärjestöt odottavat Suomelta nopeita toimia sen ratifioimiseksi heti YK:n käsittelyn jälkeen.

LEPOKODIN... jatkoa sivulta 5

kahden vuoden aikana, minkä hän ollut johtokunnan puheenjohtajana.

Kaikki ovat toimineet yksimielisesti Lepokodin hyväksi. Hän lausui myös kiitoksen sanoja Lepokodin johtokunnan sihteerille Aulis Aholle, joka on hoitanut asiat kiitettävästi ja ollen aina valmis autamaan.

Lepokodin Ystävät:

Margaret Johnstonin raportti huhtik.29. - lokak. 28. 1989: maksettu Onni Puskalle TV-pöydän laitosta \$43.53; Annan-Majalle pöytäliinat \$1,268; Pihalle istutukset \$29.55; liina- ja petivaatteita \$2,762.09; lepokodille annettu yhteensä rahaa \$5,773.30

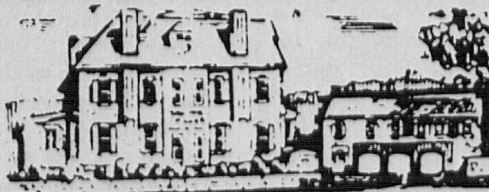
Kokous oli erittäin rauhallinen ja yksimielinen, josta kiitos lankeaa kaikille mukana olleille

Lepokodin terveisin
Minna Vilen

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

*The Finnish-American***RAIVAAJA****Finlandia Foundation** *Boston Chapter***KUUSIJUHLA**

This year's Christmas party will be held in the spirit of a Finnish school Christmas party - kuusijuhla (Christmas tree fest) - which takes place on the last day of school before Christmas vacation.

Our party will be held on Sunday, December 3, at 3 p.m., at the Middlesex Community College in Burlington, Mass.

The program will include St. Lucia's procession, singing, poetry reading, dancing (tonttu-leikit - dances by the gnomes and snow flakes) and much more.

And of course, Santa Claus will pay us a visit, and if you are having him deliver a present to your child, the package you are bringing must have the child's first and last names on it.

This time we will not have a Christmas dinner. Instead, we will serve coffee (& tea & juice) with a spread of traditional Fin-

nish baked goods.

Reservations are not necessary as there will be plenty of space for everyone to enjoy the festivities. However, a donation of \$2.00 per person would be appreciated for refreshments.

DIRECTIONS TO MIDDLESEX COMMUNITY COLLEGE: (Located on Terrace Hall Avenue in Burlington.)

From Rte. 128: Take exit 32 (Middlesex Tpke.) toward Burlington. Proceed by the Burlington Mall and through two sets of lights. At the third set of lights take a right onto Terrace Hall Ave. (look for Baybank and firestation on the corners of Terrace Hall Ave. and Middlesex Tpke.) College is located one mile on the left.

From Rte. 3: Take exit 26 (Rte. 62) toward Burlington. You will pass Mitre Corporation and GCA. At the third set of lights take a right onto Middlesex

Turnpike. Your next set of lights will be Terrace Hall Ave. Take a left; the College is located one mile on the left. (There is a large blue sign.)

Marlene Ekola Gerberick

KIITOS

Many thanks to Marlene Ekola Gerberick for her pleasant visit and breathtaking poetry reading. Her grandmother, Taa-va Miina, who inspired the poems, certainly was a very special person.

Also, thank you to Irma Kuortti-Wilson, Terttu Savoie, Raija Nieminen, Anneli Johnson, Sinikka Sahi and Sirkka-Liisa Ayoub for the very delicious refreshments.

MEMBERSHIP DUES

The current membership count is 241. It is time again to

remind everyone that the membership fees are due by the Annual Meeting on January 28.

DONATIONS

Besides the membership fees we count on your donations for refreshments (that are served at each meeting) to partially cover expenses incurred.

However, lately we have unfortunately seen a decrease in the donations collected. Therefore, we must urge people to please donate the suggested \$2.00 per person as it will be in everyone's best interest in the long run.

Programs cost money and we want to bring the members only the best. Thank you for your consideration.

CHILDREN'S DANCE PRACTICE

The children's dance group for the Christmas party has a practice once a week. There is still room. Contact Pirjo 508-460-9793 or Päivi 617-776-705.

NOMINATING COMMITTEE

Five positions on the Board of Directors are up for re-election in the Annual Meeting: President, Secretary, Hospitality Chairperson, Children's Program Co-ordinator and Member-at-Large.

Please bring your suggestions for candidates to the attention of Salme Woodington (508-653-2564), Liisa Rossetti (617-868-0030) or Betsy Short (508-358-2365).

CROSS COUNTRY SKI WEEKEND

This fun-for-the-whole-family weekend will again be held together with the F.F. Metropolitan Chapter at the Lapland Lake Nordic Ski Center in Northville N.Y. on January 26-28, 1990.

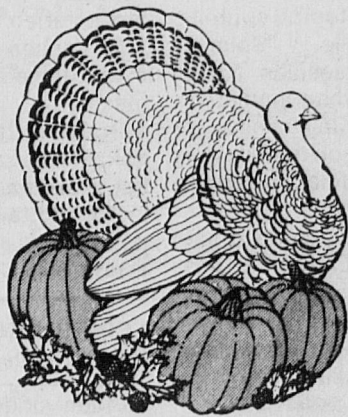
Price includes two nights accommodations and use of facilities for three days. Call Kirsti Gamage 508-456-3849 immediately!

Unfortunately, this will be in conflict with our Annual Meeting on January 28. We hope that those members participating in the ski weekend will return home in time for the meeting that starts at 3 p.m.

TREE TRIMMING

We have again been asked to decorate the Scandinavian Christmas tree at the Museum of Science. If you would like to help, please call Mimmu, 508-456-8295. The tree trimming will be on November 27, 3-7 p.m.

Salme S. Woodington

MUISTAMME

There's a rusty, faint Thanksgiving touch to all the autumn leaves

And the frosty feel of winter in the air.

Endless piles of pumpkins create an orange haze

And the cat is dozing on the rocking chair.

The sky seems so much brighter than it did a while ago

And the smell of burning leaves smell, oh, so good!

From somewhere in the distance comes that old familiar twang...

The rhythmic sound of someone sawing wood.

The squirrels in the treerops chitter chatter all day long

Retrieving fallen acorns while they may.

Smoke spirals from the chimney tops through the autumn mist.

They wedge a perfect chevron in the sky.

The corn stalks all stand silent guard beside the old stone wall.

And new mown hay! A smell from days gone by!

The wind whistles like a banshee with an eerie, ghostly sound.

Can't you sense the feel of falling snow?

In retrospect we're back again in childhood's mystic maze...

Back in those special days we used to know.

Breathtaking glow of sunset before the evening comes.

The first, brave wishing star appears on high.

Can you remember how it was so very long ago?

The spicy, pungent taste of pumpkin pie?

There's sadness in the season that we feel deep inside...

And yet a happiness that makes us glow...

A humble sort of something that just can't be described...

That magic of remembering we all know!

The pheasants rustle noisily through matted underbrush.

A wind blown kite soars high above the trees...

The taste, the touch, the sight, the sound, the smell of autumn days...

Memories are made from things like these!

... Kim Aalto

Boston Finlandia Foundation president Mimmu Hartiala-Sloan welcomed some of the members of the national Finlandia Foundation board to the chapter meeting last month. In the above photo are (left to right): Dr. Ensio Aalto; Juha Mäkipää; Jorma Kaukonen, president; Hartiala-Sloan; Marianne Pärssinen; and Vera Smith, secretary. Aalto and Smith are also members of the Boston Chapter.

'Wanted: 500 engineers'

Finnish companies are struggling with a serious problem: there isn't enough engineers in the country to fill openings in research & development and management.

Some fear that lack of professionals might harm Finnish companies in international competition.

The need for new engineers each year is about two thousand. Yet, there are only 1,500 engineers graduating yearly.

Some companies have started to lure students straight from the universities. This creates a new problem, as more and more students will never get a degree.

Other firms, like Valmet and Wärtsilä, have arranged special programs to get what they need. Universities of Jyväskylä and Vaasa have 50 students taking part in these "emergency programs".

Engineer-hunt goes on outside Finnish borders, too. Chan-

ces to find help there, however, are reduced by Finland's high taxation and living expenses that most foreigners call outrageous.

There's been a constant decline in applications to technical universities. One of the reasons is the distaste many Finnish students have for maths and physics.

It's believed that the dislike originates from elementary school, where the instruction in these fields is, according to some experts, insufficient, incompetent and boring.

Tales from northern Europe

by Werner Wiskari

continued from last week

To show that I could infuriate non-Finns as well, this Kekkonen chapter is balanced by the next one, entitled "The Big American," which tells of the chaotic visit to the five Nordic countries in 1963 by Lyndon Johnson in what turned out to be the closing months of his Vice Presidency. It shows him becoming so incensed by my dispatches about the visit that he finally refused to speak to me.

Johnson contended that I should not have quoted him as greeting some Swedish youngsters as "you guys" but should have substituted some classier language for his words.

He said I should not have reported that he had angered Government officials in all Nordic capitals by his attempts to take over all arrangements and by his being late for appointments or missing them altogether.

Nor should I have reported that he shocked Finns by shaking hands at a cemetery wreath-laying ceremony during the singing of the hymn from Sibelius's "Finlandia".

Or that his daughter Lynda Bird did so as well by following right behind him and passing out pencils with plastic flowers attached to them.

And certainly I should not have mentioned that, in contrast with his description of his talks with various Government leaders as important, the officials involved saw them only as insignificant diplomatic courtesies.

Those were increasingly frustrating days for Johnson, who had invited himself to the Nordic countries in the hope of reaping some favorable publicity as an American leader of substance.

President Kennedy, however, had ordered him to refrain from press conferences during his tour and to make only the blandest of speeches.

Moreover, rumors were persisting in Washington that Kennedy planned to dump Johnson from the Democratic ticket in the 1964 Presidential elections.

Finally all of Johnson's frustrations boiled over in Oslo, Norway, and he directed them at me in a chat with Norwegian reporters.

Here, from *Bad Weather Bird*, is how I heard of Johnson's complaints from Tor Myklebost, director of the Norwegian Foreign Ministry's press department, who came to see me at my hotel:

"Werner," he said, speaking in a low tone, "I have just come from an extremely painful and embarrassing session with the

"The Big American":
Lyndon Johnson

Vice President. Half of it was about you."

"I began to laugh. Surely the Vice President had been kidding.

"No," Myklebost said. "He was dead serious."

"He said Johnson had complained over and over about an American reporter whom he did not name. But all Norwegians present knew it was Wiskari..."

"What can you do?" the Vice President asked and added:

"Everything you do is wrong." Then, waving his arms to accent every word, he exclaimed, "How unfair can you get!"

We turn now for a look at four chapters that form the centerpiece of *Bad Weather Bird*. What a captivating television mini-series these chapters would make!

They describe a world that no longer exists, one in which the Soviet Union had a blacklist of politically undesirable Finns whom it regarded as hopelessly anti-Soviet.

I first heard of the blacklist on arriving in Helsinki in August 1958 to cover political maneuverings that in a matter of weeks led to the jolting Soviet-Finnish crisis known as "night frost."

It was my first trip to Helsinki as a correspondent, and it quickly became clear that Finland, though a Western-style democracy, was like no other. Comparisons were useless.

No other non-Communist European country shared nearly 800 miles of common border with the Soviet Union. Moreover, the war between the Russians and Finns had ended only fourteen years before, and Finland was moving very slowly and cautiously toward enlarging its freedom of maneuver.

At issue at the time was whether Finnish leaders who were on the Soviet blacklist could be allowed to join in governing Finland.

President Kekkonen was opposed. He had concluded from

his talks with the Russians that they would never tolerate the blacklisted Finns.

And so he felt those Finns could make their greatest contribution to the security of their fatherland by disappearing into private life.

But the blacklisted politicians, all members of Parliament, contended that, as such, they had every right to serve in government. They felt sure that the Russians would not seriously object so long as the Finnish people, their President included, stood united.

While this controversy was the talk of Helsinki political circles, there was not one word about it in the self-censoring Finnish press which tended to refrain from any reporting on such sensitive issues as Soviet-Finnish relations, in the absence of official pronouncements. But I reported on the controversy and was denounced for it by many a Finnish political figure.

Finland's slide toward crisis,

as described in my "Night Frost" chapter, began with the formation of a five-party coalition that was supported by 138 of the 200 members of Parliament.

It was one of the ablest Governments in Finnish history. It was a smooth working team, but, in the view of President Kekkonen and his supporters, it was also fatally flawed.

Among its ministers were two close associates of Väinö Tanner, the aged chairman of the Social Democratic Party, whom Moscow looked upon as its archfoe in Finland.

President Kekkonen tried to block the appointment of the two men by warning that the nation was headed for disaster, but he did little else.

He was in the third year of his Presidency then and had not yet developed the arm-twisting talent that he was to use with powerful effect later in his career.

It was a grim President, his eyes steely and his teeth clenched, who formally appointed the coalition in a ceremony

at the Presidential Palace.

But in doing so, instead of giving it the support that its members had hoped for, Kekkonen made it clear that he did not approve of the Government and that he was afraid Moscow might react.

He was not willing, he told me in later years, to gamble with the nation's security by placing his personal prestige behind such a flawed Government. Kekkonen's refusal to support it was soon talked about all over Helsinki, not least of all at the Soviet Embassy.

Moscow's reaction to the Government was not long in coming; the Russians withdrew gradually from all economic dealings with Finland and brought a severe "night frost" into Soviet-Finnish relations.

Whereupon an alarmed Kekkonen worked to topple the Government from within. The coalition collapsed in the fourth month of its existence, and a wave of anti-Kekkonen bitterness began sweeping the country.

- to be continued -

Winter war memorial edition

Pohjoinen to issue Pro Patria

A unique event in the annals of Finnish publication will occur on November 30, exactly fifty years from the day in 1939 that Russian troops crossed the border of Finland.

Pohjoinen Publishers of Oulu will issue an edition of "Pro Patria," a poem by an American, Steve Stone, which offers a moving tribute to the men who died in the Winter War.

This edition, from one of Finland's larger publishing houses, includes a Finnish version of the poem by Aila Meriluoto, probably Finland's finest living poet, and a six-page introduction by the novelist Paavo Rintala.

At a recent press conference

held by Pohjoinen in Helsinki to announce its fall offerings, "Pro Patria" was the centerpiece of the display.

The poem opens with the question "So many?" as the speaker, an American in Finland, looks at row on row of headstones marking the *sankarienhaudat* in a churchyard.

A little further on, it compresses into a few eloquent lines a statement on the value of these men's deeds and the utter sense of loss at their deaths:

*No! the best nation in Europe
Is not fallen, then or now.
But you,
You, the best men of the best nation
in Europe,
Are fallen.*

The poem feelingly evokes the mood and atmosphere of those dark days of the Winter War. The Finnish version of Aila Meriluoto is equally moving. Seldom does a translation succeed so perfectly.

The Finnish-American Translators' Association, of which Steve Stone is Vice-President, is dedicated to promoting translation of all kinds to and from the Finnish language.

Inquiries about membership and activities may be addressed to Richard Impola, 20 DuBois Road, New Paltz, NY 12561, Tel: (914) 255-6678.

Letter to the Editor

Dear Editors:

Thanks for the item of concern about my fate in the recent Northern California earthquake of Oct. 17.

This Finn is just too mean to have anything happen to him and I emerged unscathed.

Outside of one broken drinking glass and some spilled bookcases, nothing happened to the bat cave I occupy, either. (Mökki jäi ehjäksi.)

A quick phone check of two major Finnish institutions in these parts, the Finnish-American Home association complex in Sonoma, and the Finnish Brotherhood Hall in Berkeley, indicated no significant damage.

National television made it look like the whole city of San Francisco was leveled.

Not quite true. There was devastation in places where housing was built on landfill, particularly in the affluent Marina District.

Downtown, the highrises rode out of the storm, having been erected with construction safeguards designed to withstand earthquakes.

However, many older buildings, and the overhead Embarcadero Freeway (still closed) took a beating.

A number of older hotels and apartment buildings housing our downtown urban poor became uninhabitable and the

homeless who live in our streets by the thousands were joined by many others who don't have the resources to live anywhere else.

This seems our most serious and tragic problem.

Meantime, those buildings anchored on the serpentine rock hills of the city, did quite well.

And there were no fires of the magnitude that wiped out a good part of San Francisco on April 18, 1906, with its 8.6 Richter shock level.

It's said the modern day "Big One" is yet to come. But all this remains a speculation.

Harri Siitonen

Kalenteri

CALIFORNIA

Dec. 9 - Pikkujoulu, FAHA, Sonoma.

CONNECTICUT

Dec. 3 - Finnish American Heritage Society Finnish Independence Day program, 1 pm, Finnish Hall, Canterbury. The theme is the 50th anniversary of the Winter War. Displays, songs and remembrances by veterans. CHANGE IN SPEAKERS: Christer Häglund, press attache from the Finnish consulate in New York, will be the speaker instead of Ritva Heikkilä. Refreshments. Free admission.

Dec. 4 - Aura Seura Meeting, 7:30 pm, Aura Hall, Voluntown.

Dec. 7 - Finnish American Heritage Society meeting, 7:30 pm, Finnish Hall, Voluntown.

Dec. 10 - Aura Seura's annual Christmas party, 3 pm, Aura Hall, Voluntown. All welcome.

FLORIDA

Nov. 23-26 - Men's choir days in Florida. Concerts: Nov. 24 & 26, 7 pm, Tourist Club, Lantana; Nov. 26, 3 pm, St. Andrews Lutheran Church, Lake Worth; Banquet: Nov. 25, Palm Hotel. sponsored by Florida Laulumiehet.

MASSACHUSETTS

Sept. 30-Dec. 30 - Finnish Traditions Exhibit, Heritage State Park Visitors' Center, 26 Lake St., Gardner. Displays of wall hangings, table settings, decorative arts, crafts and a sauna. Open Wed. through Sat., 10 am to 4:30 pm. For More info: 508-630-1497.

Nov. 24 & 25 - Finnish traditions in Gardner. Make your Thanksgiving weekend special by bringing your guests to the Heritage State Park Visitors' Center to look at the exhibit all decorated for Christmas! Finns will staff the exhibit in national costumes from the "old country" and tell you about Christmas customs carried on in Finnish American homes. Open 10 am-4:30 pm.

Nov. 26 - Seasons greetings at the Heritage State Park, 1-5 pm, 26 Lake St., Gardner. Begin the holiday season with a stop at the Visitor's Center to see a typical Finnish Christmas setting with a decorated Christmas tree, Christmas elves called *tonttus*, and a *potkukelkka*, a Finnish kick sled. Make your own *tonttu* hat in the craft shop to take home. Enjoy a cup of coffee and sample some Finnish baked goods.

- French horn recital by Darlene (Kaukoranta) Anastasio, 2 pm, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg.

Nov. 27 - Finnish Memorial Library open, 7:30-9:30 pm, Finnish Cultural Center, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.

Nov. 28 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg.

Dec. 2 - Kaleva Christmas Fair, 9 am - noon, Kaleva Koti, 107 Mechanic St., Fitchburg. Crafts, baked goods, outdoor & indoor wreaths, coffee & pannukakku.

Dec. 3 - Finnish Independence Day program, Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Commemorating the 50th anniversary of the Winter War. Sponsored by the Fitchburg Central Committee.

- Kuusijuhla (Christmas tree fest), 3 pm, Middlesex Community College, Terrace Hall Ave., Burlington. Program includes St. Lucia's procession, singing, poetry reading, dancing by gnomes and snow flakes, Santa Claus, refreshments. Sponsored by Finlandia Foundation Boston Chapter.

- Finnish American Club of Rutland annual Christmas Memorial Service, 4 pm, Congregational Church, Rutland.

Dec. 4 - Finnish Memorial Library open, 7:30 - 9:30 pm, Finnish Cultural Center, Fitchburg State College, Fitchburg.

Dec. 5 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Congregational Church, Fitchburg.

Dec. 10 - Finnish American Club of Saima Christmas Party, Saima Park, Fitchburg. Social hour, 1 pm, potluck dinner, 2 pm.

- Finnish Christmas party, 3 pm, town Hall, Westminster. Program & refreshments.

Dec. 31 - New Year's Eve party, 7 pm - 1 am, Saima Park, Fitchburg. Buffet and dancing to the music of David Nelson and Aatos Autio. Tickets available at RAIVAAJA. Sponsored by Finnish Ski Club.

MICHIGAN

Nov. 25 - Puurojuhla, 8 pm-midnite, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills. Music by Papu & Towhead Reinholm. Reservations: 476-5054.

Dec. 3 - Independence Day program, 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Dec. 5 - Finnish Center Association Christmas party & dinner, Finnish Center, Farmington Hills.

MINNESOTA

Dec. 6 - Finnish American Cultural Activities Inc., Finnish Independence Day/Pikku Joulun Celebration, The Deco Restaurant, Minnesota Museum of Art, Saint Paul. Foods of a Finnish Christmas catered by Soile Anderson. Reservations by Dec. 1 to Barbara Nelson, 3533 46th Ave. S. Minneapolis MN 55406.

NEW YORK

Oct. 28-Nov 26 - Exhibit of glass by Oiva Toikka, Heller Gallery, 71 Greene St, Soho, New York. Hours: Tues.-Sat. 11-6; Sun. 12-5. Tel: 212-966-5948.

All programs subject to change

Winter War remembrance to be held in Fitchburg

FITCHBURG, MASS - The Central Committee of local Finnish American organizations is planning a program for Sunday, Dec. 3, to commemorate three important anniversaries.

The first being the 72nd anniversary of Finland's independence; the second, the 50th anniversary of the Winter War; and third, the 50th anniversary of the Central Committee, organized to raise funds for Finnish relief.

Acting a chairman of the Central Committee, Armas Kaukoranta called a meeting to plan the commemorative event.

Attending were Erkki Monto, Martha Patari, Mildred Heino, Rauni Cote, Edwin Peltto, Karl Makela, and Barbara Kaukoranta.

Kaukoranta said he was interested in organizing such an event because there is "so much to commemorate."

As of Nov. 15, the program slated for Dec. 3 included an invocation by the Rev. William A. Sumner; greetings of the Finnish government delivered by consul Edwin E. Kaarela; recognition of war veterans in attendance, a reading by Mildred Heino of an article written by her aunt in Finland during the Winter War; the Messiah Lutheran Church Ladies Chorus, readings from the Kalevala by Miriam Lehto; a look at examples of the Finnish American response to the Winter War with Roy Helander; piano selections by Roy Helander.

Possibly The Rev. Sumner may present - or write to have present - remarks concerning the Winter War.

The program will begin at 2 p.m.

There will be refreshments after the program.

jr

Finnish Christmas tapes available

NEW YORK, NY - The American Scandinavian Foundation's Christmas Shop will have for sale Finnish Christmas tapes according to the Finnish Consulate.

The shop is located at ASF's Front Gallery, 127 East 73rd Street, New York City.

The listing of available tapes is as follows: Christmas Carols sung by various Finnish artists, Songs of Yuletide sung by Martti Talvela, Christmas Carols sung by Ritva Auvinen and Jorma Hynninen, Christmas Carols sung by Soile Isokoski and Christmas Carols sung by the YL Choir.

WESTMINSTER, MASS

A Finnish Christmas party will be held at the Westminster Town Hall on December 10, 1989, at 3 pm.

There will be a program & refreshments will be served. anyone who wishes may give a program.

There will be a Bethlehem pageant. Santa Claus will make his appearance. Refreshments will be served.

Everyone is welcome.

Lempi Aalto

Keskitalo fourth in Columbus

One of Finland's top woman marathoners emerged in fourth place in the Columbus (Ohio) Marathon on November 12.

Sinikka Keskitalo's finishing time for the 26.2-miler was 2:36:06.

Winner was 1988 US Olympian Julie Isphording in 2:30:54 - in the Women's Division.

Send your Holiday Greetings via Raivaaja!

The Holiday Season is coming and while you are making your plans and thinking of what gifts to buy don't forget about having your Holiday greetings published in the *Raivaaja*.

It's a great old tradition among *Raivaaja* readers and it has proven to be popular and handy way to wish your friends and relatives all the best during Christmas and New Year's.

Personal greetings will be published in the December 13 issue. Use the convenient form below. Please have it in the office by December 4 so your greeting will be included in that special issue.

Place your Christmas Greetings

in Raivaaja

and send your Holiday wishes to your friends around the world.

\$11.00 greeting

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
(or message of your choice)

Name
Address

\$5.50 greeting

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Name
Address

\$1.50 for name only

\$2.00 name and
address

Personal greeting will be published in the December 13 issue of the *Raivaaja*. Please have them in the office by December 4.

Raivaaja, P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600

Help wanted

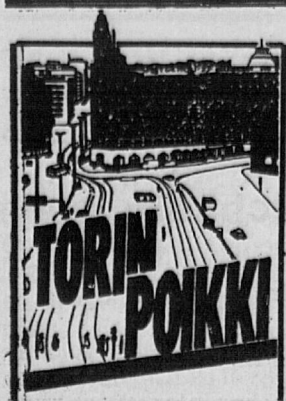
ATTENTION: EARN MONEY
TYPING AT HOME!
\$32,000/yr income potential. Details (1) 606-838-8885 Ext. T-1596.

ATTENTION: EARN MONEY
READING BOOKS!
\$32,000/year income potential. Details (1) 602-838-8885 Ext. Bk 1596.

ATTENTION: EASY WORK!
EXCELLENT PAY! Assemble products at home. Details (1) 602-838-8885 Ext. W-1596.

Articles for Sale

Air Compressors, Brakes, Shears, Lockformers, 6" Press Brake, Power Slitters, Notchers, Punches, Kick Press, Iron Worker, Lathes, Millers, Grinders, 16" Wood Jointer-Planer, Panel Saw, Bandsaws. Risons
253 Main St., Plaistow, NH.
1-603-382-5671 Mon.-Fri.
9:30-5 Sat.-Sun. 10:00-2.

Around the Market

Many newspapers feature a column which shows what people in the streets are thinking about various issues of the day.

Here we present, with translation, the *Demari*'s version of "the man in the street". It gives us a chance to find out what people of today's Finland are like.

Saako Suomi viedä aseita?

Should Finland export guns?

Annikki Kahari

- Vieköön minun puolestani, kunhan mistä rahaa saa.

- I don't care, as long as there's money coming in.

Tessa

- Ei. Aseita ei saisi edes tehdä. Ne ovat turhia.

- No. Guns shouldn't be made at all. They are unnecessary.

Jouko Turunen

- Riippuu aseista. Metsästyskiväärejä saa viedä. Mutta ei tietystikään mitään järeämpää.

- Depends on the type of guns. Hunting rifles may be exported. But, naturally, nothing more powerful.

Kati

- Ei. Niitä ei pitäisi käyttää ollenkaan.

- No. Guns shouldn't be used at all.

Esko Berg

- Ei missään tapauksessa. Aseita ei yleensäkaan tarvita tänä päivänä missään.

- Not under any circumstances. In general, guns are not needed anywhere anymore in these days.

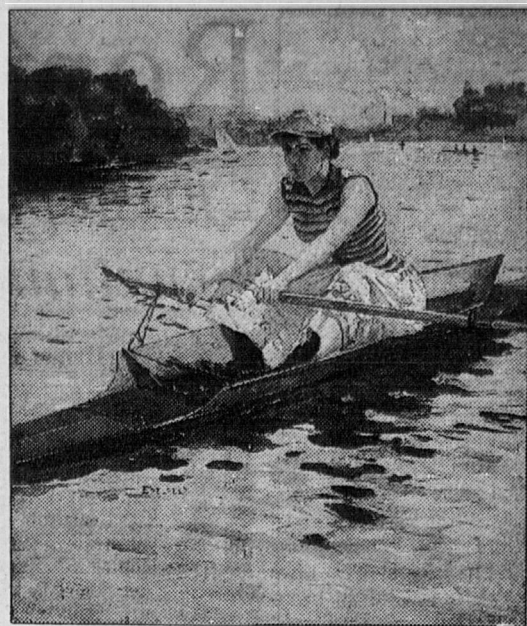
Keräilijä huusi Edelfeltin Canotièrin

Suomen syksyn taihehuutokauppojen kohutuimaa maalausta, Albert Edelfeltin puulevyllä maalattu "Canotièr" huutettiin Bukowskin juhlahuutokaupassa äskettäin 1.5 miljoonalla markalla. Huutaja oli yksityinen keräilijä, eikä taulua tämän jälkeen enää nähtäne vapailta markkinoilla.

Soutavaa tyttöä esittävä työ on maalattu Pariisissa kesäkuussa 1890. Tyyllisesti se kuuluu Edelfeltin kepeään realismiin ulkoilmamaalauksiin, joissa on runsaasti vaikutteita impressionistien valonkäytöstä. Aiheena maalaus on Edelfeltille harvinainen, urheilullisuus ei yleensä ollut hänen lempiteemojaan.

Maalauksen kulttuurihistoriallista arvoa lisää se, että se on tehty tilaustyönä ranskalaisen Figar Illustré -lehden kansikuvaksi. "Canotièr" oli lehden kannessa heinäkuussa 1890.

Teos löytyi Bukowskin mu-

Albert Edelfeltin "Canotièrin" matka Ranskan ja Englannin kautta Suomeen vei 100 vuotta.

kaan "salapoliisityönä" Englannista. Huutokaupassa sille ei ollut asetettu lainkaan lähtöhintaa. Tällä haluttiin korostaa maalauksen kulttuurihistoriallista merkitystä.

Häliisevän ja hämmennyneen huutokauppayleisön epäroideissa pöytä teki ensimmäisen tarjouksen, 950,000 markkaa.

"Canotièr" ei ole kallein

Suomessa myyty Edelfeltin maalaus. Viime vuonna Hagelstamilla myytiin työ "Leikkiviä poikia" 1.8 miljoonalla markalla. Kallein suomalainen taulu on niin ikään Edelfeltin nimissä. Marraskuussa 1988 myytiin Tukholmassa maalaus "La belle Antonia" noin 4.4 miljoonalla markalla. (HS)

Terveisiä Suomesta, Ylivieskasta!

On marraskuun 7. päivä 1989. Ilma on aivan ihmeellinen tähän vuodenaikaan ja näillä kairoilla. Maa on sulana. Ilma on lämpöasteen puolella. Muutamia pieniä yöpakkasia on ollut, siinä kaikki.

Tuntuu, että menee nopeasti tämä alkukaamos. Pian ollaan joulussa ja sitten odotetaan aurinkoa ja valoa. Eikös ole somaa?

Omien kesäretkien ja -juhlien jälkeen ihmiset painuvat ulkomaille. Mikä löhömään, mikä näkemään vieraan maan ihmeellisyksiä ja nähtävyyksiä. Mennään Jordaniaan, Israeliin, Roomaan, Espanjaan ja jos minne. Venäjällekin pääsee käymään ja sinnekin menevä matkustajatulva vyöryy.

Sattui juuri mukavasti. Radiosta kuului haastattelu Pohjois-Michiganissa asuvasta Yrjö Nousiainesta, kansanperilimannista.

Hän soitti ja kertoi esivanhemmistaan. Äidin suku oli Ylivieskasta Jakob Kolehmainen.

Tuo nimi tuntui tutulta. Se on jossakin yhteydessä tullut eteeni, koskapa nimi on muistikirjassani.

Olisipa ollut mukava, jos Yrjö olisi lähettänyt terveisiä Ylivieskaan tytölle. Tuskin hän näkee näitä lehtiä, joihin terveisiäni lähetän.

Kävimmehän Tyttökuoron kanssa v. 1983 myös Hancockissa. Ehkä siellä tapasimme. Olisi ollut mielenkiintoista ottaa yhteyttä.

Haastattelu oli tehty USA:ssa, ei Suomessa. Kyllä Yrjö puhui kauniin ja selvän suomenkielen, vaikka on syntynyt Amerikoissa.

Meillä täällä Suomessa on ollut arvokkaita vieraita. Neuvostoliiton presidentti ym. suuruuksia on käynyt. Ne ovat aina kohokohtia, vaikka ei me täällä pohjoisessa nähdä eikä kuulla muuta kuin tiedotusvälineistä. Kyllä sitä seurataankin.

Suuri teollisuus WÄRTSILÄ ajautui konkurssiin ja on luonnollisesti suuri huolen aihe.

Työttömien määrä on valtava. Juuri on neuvottelut uuden yrityksen jatkamisesta ja työihmisten turvaamisesta. Jatkossa on ainakin osalle luvattu töitä.

Elämä menee kuten menee. On aina niitä komelluksia, ei se aina yhtä "mummun siliää" ole, kuten ennen sanottiin.

Sopu on ainakin näin ajatellen melko mukavaa. Ei ole vihaa ja katkeruutta, koska kaikilla on yhtä hyvät edut ja oltavat.

On tässä vähän helpotunut, kun puutarhatyöt ja pi-

ha ovat talvikunnossa. Lunta ei vain ole tullut. On se pimiää.

Pyhäinpäivänä loisti haudoilla tuhannet kynttilät. Oli jotenkin ihmeellinen näky, kun aivan pilkkopimeässä tuikkivat kynttilät. Sitä kannatti oikein katsella ja ihailla.

Terveisiä kaikille ystäville. Kummitytölle Vienolle ja kaikille, kaikille teille, jotka minua muistatte ja terveiseni luette.

Toiste lisää.

Love,

Anna-Liisa Päiväranta

Vanhusten määrä kasvaa - tutkimus vastaa haasteeseen

Vanhusten asema ja oma-toimisuus sosiaali- ja terveydenhuollossa on Kuopion yliopiston hoitotieteen ja terveydenhuollon hallinnon, sosiaalilähtö- ja ravitsemustieteen laitosten yhteinen tutkimushanke. Se selvittää vanhusten turvallisuutta ja selviytymistä sekä niihin liittyvien palvelujen riittävyyttä ja laatua.

Kuopion yliopiston vanhustutkimusta koordinoi hoitotieteen vt. professori Pirkko Meriläinen.

Kuopion tutkimus on yksi valtakunnalliseen vanhenemisen tutkimuksen tutkimusohjelmaan kuuluvasta yhdeksästä tutkimushankkeesta, jotka lähestyvät ongelmaa eri tieteenalojen näkökulmista.

Tutkimuksen rahoittajia ovat Suomen Akatemian lisäksi

mm. sosiaali- ja terveysministeriö ja sosiaalivaltio.

- Monitieteisen lähestymistavan ansiosta samaa ilmiötä voidaan "tarkastella" eri lähtökohdista ja erilaisin menetelmin. Näin saadaan syvempää tietoa tutkittavasta ilmiöstä, selvittää Pirkko Meriläinen.

Kuopion yliopistossa hoitotieteen, terveydenhuollon hallinnon, sosiaalilähtö- ja ravitsemustieteen näkökulmista vanhuksia lähestyvä tutkimuskokonaisuus sisältää monia teemoja: vanhusten sosiaaliset suhteet, vanhuksiin kohdistuva väkivalta perheessä ja sen ulkopuolella, vanhusten asema laitoksessa ja sen ulkopuolella, vanhusten oma-toimisuus ja itsehoito, vanhuksien yhteiskunnallisia vaikutuksia ja vanhusten ra-

vitsemus.

Kaiken kaikkiaan siis selvitetään vanhusten asemaa ja oma-toimisuutta sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Viime kädessä kolmivuotinen projekti pyrkii selvittämään, kuinka hoitojärjestelmät ja palvelut tukevat vanhusten oma-toimisuutta ja itse-määräämistä, jotka ovat keskeisiä tekijöitä hyvässä hoidossa.

Vanhustutkimukseen liittyy kansainvälinen osa, jossa vanhusten itsehoitoa ja itsehoitoisuutta tutkitaan seitsemässä maassa. Myös pohjoismainen yhteistyö vanhustutkimuksessa on käynnistymässä.

Kuopion yliopiston Tiedotuslehti

Tulevia tilaisuuksia

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 ip. Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

★

Kalevan Joulumyyjäiset lauantaina, jouluk. 2. p:nä klo 9 - 12 aam. Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg. Käsitöitä, leivonnaisia, seppeleitä, pannukakkua ym. Kaikki mukaan!

★

Fitchburgin Keskuskomitea järjestää sunnuntaina, jouluk. 3. p:nä klo 2 ip. Saiman Puistossa, Fitchburgissa Muistojuhlan Suomen itsenäisyyspäivän ja talvisodan 50-vuotispäivän huomioimiseksi. Kaikki tervetulleita!

★

Finnish Ski Club:n Uuden vuoden vastaanottajaiset sunnuntaina, jouluk. 31. p:nä klo 7 ill. - 1 yöllä Saiman Puistossa Fitchburgissa. Musiikista huolehtivat haitaristi David Nelson ja laulaja Aatos Autio. Voileipäpöytä. Liput (\$15.00) ostettava etukäteen joko jäseniltä tai Raivaajasta.

Oletko muistanut uusia tilauksesi?

Kalevan Joulumyyjäiset

Lauantaina, jouluk. 2. p, klo 9 - 12 aam.

Kaleva Koti
107 Mechanic St.
Fitchburg, MA

Käsitöitä, leivonnaisia, sisä- ja ulkoseppeleitä kahvia ja pannukakkua

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS

Fitchburg ja ympäristö

Kirkollisia

Uutispaloja

FITCHBURG - Pormestari Jeffrey Bean ilmoitti aloittavansa neuvottelut vuoden 1991 budjetista jo nyt, koska pienenevä valtionapu edellyttää yön kiristämistä monilla osastoilla.

Valtionavun vähenemisen lisäksi kaupungilla on ensi vuonna \$400 000 vähemmän varoja käytettävissään budjetin tasapainottamiseksi, Bean sanoi.

★

Finnish Ski Club kokoontui äskettäin Valio ja Anja Liedeksen kotona suunnitellakseen Uudenvuoden illallistanssiaa.

Buffet-illallinen tulee koostumaan maukkaista kotitekoisista herkuista. Musiikkipuolesta huolehtivat New Yorkista saapuvat haitaristi David Nelson ja laulaja Aatos Autio.

Uudenvuoden vastaanottajaiset päätettiin järjestää Saiman Puistossa vanhaan tuttuun tapaan alkaen klo 7 illalla.

Liput maksavat \$15.00 ja niitä myyvät Raimo Ahti, Karl Mäkelä, Valio Liede, Veikko Honkala, Rudy Lahti ja Armas Kaukoranta. Niitä saa myös Raivaajan toimituksesta.

Helge ja Hilka Kiuru

50-vuotishääpäivää juhlittu

FITCHBURG, MA - Hilka ja Helge Kiuru, 509 Milk St., juhlivat äskettäin 50-vuotishääpäiväänsä Saiman Puistossa lastensa järjestämien yllätyskutsujen merkeissä. Hilka Heikkilä ja Helge Kiuru vihittiin avioliittoon lokak. 7, 1939.

Hilka työskenteli Raivaajan ja United Cooperative Societyn palveluksessa. Helge puolestaan työskenteli useita vuosia entisessä United Auto Body korjaamossa, minkä hän omisti yhdessä veljensä kanssa. Eläkkeelle hän jäi 1976 Fitchburg State Collegen palveluksesta.

Kiuruilla on kolme lasta, Linda Kiuru, Paul Kiuru ja Susan Parviainen sekä viisi lastenlasta.

Kultaisen län Kerho

Presidentti Anton Nopanen avasi Suomalaisen Kultaisen län Kerhon marrask. 14. p:nä 1989 pidetyn kokouksen toimittamalla kaikki läsnäolijat tervetulleiksi. Kokouspaikana oli Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasali, 264 Elm St., Fitchburg.

Uskollinen pianisti Neima Johnson toimi säestäjänä kerholaisten laulaessa "America" ja "Maamme" laulut.

Sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

"Happy Birthday" laulettiin viikon syntymäpäiväskäreiden kunniaksi: Jennie Hendrickson (marrask. 14) ja Ellen Stockwell (marrask. 17).

Monet kiitokset seuraaville henkilöille heidän kerholle antamistaan lahjoista: Aune Luoma - \$10.00 vuosi sitten kuolleen aviomiehensä Arvo Luoman muistolle; Aili Berg - \$10.00 syntymäpäivänsä kunniaksi.

jatkuu seuraavalla sivulla

Fitchburg, MA

Bethel-Seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus Hyvät Uutiset lähetetään joka sunnuntiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaustaus New Life asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehu- tarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 ill. aikuisten kuoroharjoitus. Klo 7:30 viikkoillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, marrask. 26, klo 9 aam. Rukous. Klo 9:00 Junior -kuoroharjoitus. Klo 9:15 Sunnuntaikoulu ja Raamattu luokka. Klo 9:30 Korkeakoululaisten Raamattu luokka. Klo 10:30 Englannin kielinen jumalanpalvelus.

Maanantaina, marrask. 27, klo 7:30 ill. Guild kokoontuu. Valmistetaan joulukoristeet ja nautitaan yhteiset kahvit. Kaikki mukaan!

Tiistaina, marrask. 28, Suomen kielinen Naistenkuoro harjoittelee.

Troy, NH

Vuotuista suomalaista joulujuhlaa vietetään Trinitarian Congregational kirkossa lauantaina, jouluk. 2. p:nä klo 7 illalla.

Pastori Keijo I. Aho, Quincy, MA, tulee saarnaamaan jouluevankeliumia.

Joululauluja ja soittoa, jouluherkkuja ja vierailuja nautittavana.

Kaikki ovat tervetulleita aloittamaan joulunvieton tällä tavalla ystävien parissa.

Iloista Joulua!

FITCHBURG, MA - Beatrice Denno (oik.) voitti lokakuun timantin Worker's Credit Unionin 75th Anniversary Diamond Promotion -arvonnassa. Palkinnon ojentaa asiakaspalvelun edustaja Nancy Beauregard. Workers Credit Union arpoo vuosipäivänsä kunniaksi timantin asiakkaiden kesken joka kuukausi.

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

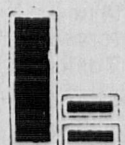
Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Gardner High:n monitoimiuurheilija Matt Korhonen

Fitchburg Centinel kirjoitti jokin aika sitten Gardner High seniorista Matt Korhosesta, joka pelaa koulunsa joukkueissa sekä jalkapalloa, koripalloa että pesäpalloa - kaikkia hyvällä menestyksellä.

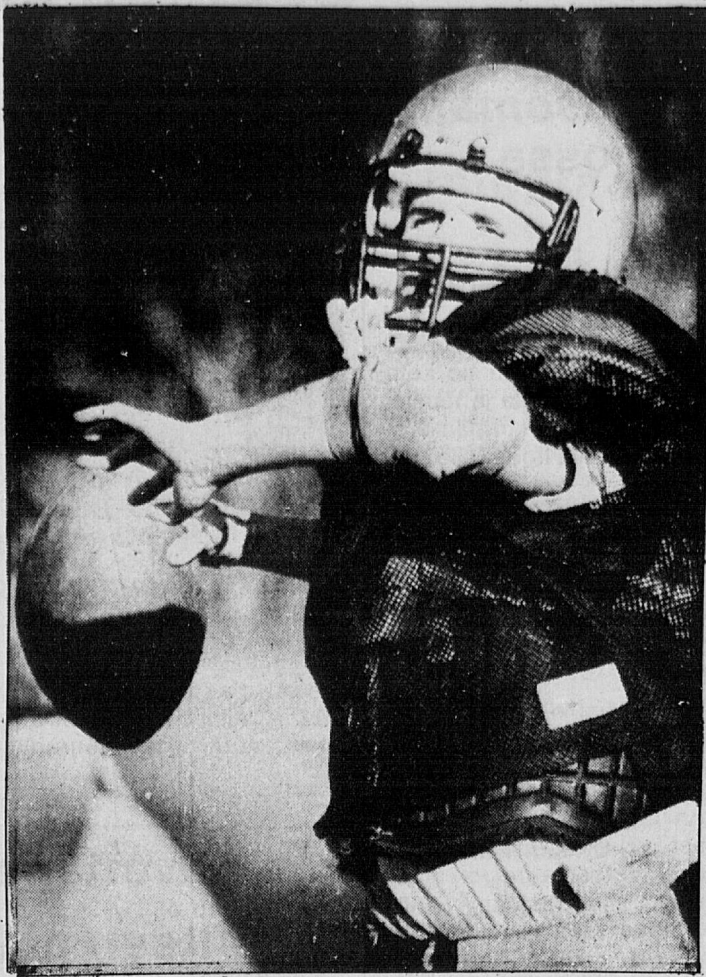
Jalkapallokentällä Korhonen ei tyydy pelkästään quarterbackin rooliin, vaan auttaa puolustuksessa tai potkuissa tarpeen mukaan.

"Hänellä on kaikki tärkeät ominaisuudet," sanoo valmentaja Walt Dubzinski, "Hän heittää hyvin ja juoksee nopeasti. Hänen vahvin ominaisuutensa on kuitenkin jotain vaikeammin määriteltävää - hän on mainio kilpailija."

Korhonen itse nimeää koripallon suosikkilajikseen. Hän on joukkueensa aloituspelaaja ja kolmantena korintekijätilastossa.

Korhonen, joka treenaa kolme tuntia päivässä, sanoo nauttivansa urheilusta. Yliopistoon hän kertoo kuitenkin menevänsä ennen kaikkea koulutuksen vuoksi.

"Haluaisin urheilla myös yliopistossa, mutta jos en pääse joukkueisiin, pelaan todennäköisesti kuitenkin omaksi huvikseni," Korhonen toteaa.

Gardner High'n Matt Korhonen on kotonaan niin jalkapallokoripallo kuin pesäpallokentälläkin.

Westminster, MA

Suomalainen joulujuhla järjestetään sunnuntaina, joulukuun 10. p:nä klo 3 iltapäivällä Westminsterin kaupungintalolla.

Luvassa on ohjelmaa ja virvokkeita. Kaikki ovat tervetulleita osallistumaan ohjelman esittämiseen. Bethleheimin kuvaelma on kuulunut ohjelmaan vuodesta toiseen. Joulupukki on luvannut vieraila paikalla.

Kaikki ovat tervetulleita!

KULTAISEN...

jatkoa edellisluvulta

Kiitoksen saivat myös seuraavat henkilöt kahvipöytään tuomistaan antimista: Henni Lappalainen, Mildred Heino, Helmi Ahlfors, Lula Björbäcka, Miriam Orava, Martha Kivimäki, Rauni Cote ja Lempi Tiilikala.

Päätettiin laittaa joulutervehdys Raivaajan joulunumeroon.

Fitchburgilainen vieras Eino Berkiö toivotettiin tervetulleeksi.

Rauni Cote kertoi, että Sai-

man Puistossa järjestetään sunnuntaina, jouluk. 3. p:nä klo 2 iltapäivällä tilaisuus Suomen itsenäisyyspäivän sekä talvisodan muistomerkiksi.

Wäinö Berkiö aloitti ohjelman vauhdikkaalla hanurimusiikillaan. Todella hienoa, että hän kuuluu kerhoon!

Miriam Orava luki useita runoja, minkä jälkeen Oiva Raumä soitti useita sävelmiä kanteleella.

Rauni Coten lukemista seurasi Miss Vilakarin yksinlaulu.

Ohjelma päättyi Mr. Nopasen yksinlauluun ja yhteislauluhetken merkeissä.

Kahvia kaikkine herkkuihin saatiin nauttia loppuun. Tarjoilusta huolehtivat Lula Björbäcka, Miriam Orava, Mildred Heino, Rauni Cote, Aili Johnson ja Helmi Ahlfors.

Finlandia Foundation Boston Chapter

Finlandia Foundationin Bostonin jaoston kuusijuhla pidetään sunnuntaina, joulukuun 3. päivä kello 3 iltapäivällä Middlesex Community Collegessa, Burlington, MA.

Luvassa on tonttuleikkejä, St. Lucia-kulkue, laulua ja runonlausuntaa sekä joulupukin visiitti. Joulukuun 3. päivän sijasta tarjotaan tänä vuonna virvokkeita ja suomalaisia leivonnaisia.

Ajo-ohjeet Middlesex Community Collegeen:

Rte. 128:lta exit 32 (middlesex Tpke.) Burlingtoniin.

Aja Burlington Mallin ja kaksien liikennevalojen ohi, kolmansissa valoissa käänny oikealle Terrace Hall Ave:lle. College löytyy noin mailin päästä tien vasemmalta puolelta.

Rte. 3:lta: exit 26 (Rte. 62) Burlingtoniin. Ohitat Mitre Corporationin ja GCA:n. Kolmansissa liikennevaloissa käänny oikealle Middlesex Turnpikelle. Seuraavissa valoissa käänny vasemmalle Terrace Hall Ave:lle ja mailin ajettuasi näet collegen kyltteineen vasemmalla puolella.

Valtava galaksi uhmaa nykyteorioita

Tähtitieteilijät ovat löytäneet universumin suurimman, galakseista koostuvan, stuktuurin, jonka laajuutta ei voida selittää nykyisillä universumin syntyä käsittelevillä teorioilla.

Harvard-Smithsonian Center for Astrophysics-tutkimuslaitoksella havaittu galaksi-muodostelma, jonka nimeksi annettiin "Great Wall", on pituudeltaan ainakin 500 miljoonaa valovuotta.

- Maapallon oman galaksin, Milky Wayn, halkaisija on 100,000 valovuotta.

Astronomien mukaan löydös johtaa nykyteorioita universumin synnystä "suurella pamauksella" uuden tarkastelun alaiseksi.

Luonnonsuojelijat palkitsivat senaattori Kerryn

The League of Conservation Voters on palkinnut senaattori John Kerryn taistelusta luonnon suojelemiseksi.

Kerry on äänestänyt kongressissa 100-prosenttisesti luonnonvarojen säästämisen, ympäristönsuojelun ja saasteiden vähentämisen puolesta.

Suomessa tiedustellaan

Niemisen perheen jäseniä Korpilahdelta muutti USA:han 1920-luvulla. Osa perheenjäsenistä käytti nimeä **Niemi**.

Eva Michelson, (o.s. Nieminen, sisaruksista vanhin). Hänellä ollut yksi poika. Evan viimeisin tiedossa oleva osoite: 35218 Sir Ave. Space, 135 Yucaipa, California 92399. Eva Michelson on käynyt Suomessa viimeksi vuonna 1952.

Ilmari (Elmer) Nieminen, asunut Chicagon tienoilla.

Esko Nieminen, synt. Suomessa vuonna 1896, kuollut n. 1979, asunut Chicagossa ja sen jälkeen Kalifornian valtiossa sisartensa lähetytyillä.

Taimi Nieminen, käynyt Suomessa 1950-luvulla.

Aino Nieminen, käännytetty USA:sta takaisin Suomeen terveydellisistä syistä, kuollut.

Edellä olevia perheen jäseniä, heidän jälkeläisiään tai henkilöitä, jotka heistä jotain tietävät, pyydetään ystävällisesti ottamaan yhteys Suomi-Seuraan osoitteella: PL 213, 00171 Helsinki.

Eugene Sjöblom, synt. 25. 5. 1924, avioliitossa. Vuonna 1961 hän asui Hudsonissa, Mass., USA.

Valter Kangas, alkujaan Ilmakangas, synt. Suomessa 10. lokak. 1904. Ollut viimeksi kirjoilla Paavolan seurakunnassa. Lähtenyt merille vuonna 1922 ja sen jälkeen muuttanut Kanadaan.

Sisarukset **Lydia ja Sylvia Laspa**. Viimeisin tiedossa oleva osoite 1970-luvun alkupuolelta oli: R. 1, Box 284, Hurley, Wisconsin 54534, USA. Sisarusten veli **Nestori Laspa** asui vaimonsa Ailin kanssa lähetytyillä.

Rauha Vepsäläinen, synt. vuonna 1916 Suomessa, avioitunut vuonna 1954, jäänyt leskeksi 1969. Lapsia ainakin tytär **Crace Ann** (n. 26-vuotias) ja poika **Charles** (n. 25-vuotias). Vanhemmat Kalle ja Annie (Heinonen) Vepsäläinen. He asuivat Cripital Fallsissa, Michiganin valtiossa, kuolleet 1950-luvulla. Lapsia oli kaikkiaan neljä, joista yksi nimeltään Aino.

Aina Escolin asunut lapsineen Los Angelesissa ja Ford Beragissa Kalifornian valtiossa.

Finnish Ski Clubin Uuden Vuoden vastaanottajaiset

Sunnuntaina, jouluk. 31. p:nä klo 7 ill. - 1 yöllä
Saiman Puistossa, Fitchburgissa

Esiintyjät New Yorkista

David Nelson, haitari - Aatos Autio, laulu

Monipuolinen voileipäpöytä

Liput \$15.00 Ostettava etukäteen
Saataavissa Raivaajasta ja jäseniltä

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 43 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

FUEL OIL

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Fitchburgin Keskuskomitea

kutsuu juhlimaan

Suomen 72. Itsenäisyyspäivää

Talvisodan Muistojuhlissa huomioidaan sotaveteraanit

Samalla vietetään

Keskuskomitean 50-vuotisjuhlaa

Sunnuntaina, jouluk. 3, 1989 2 ip.

Saiman Puisto, Fitchburg

Kaikki tervetulleita!

Suomen uutisia

Salolainen kasvattaisi Kiinan-vientiä

Kiinasta äskettäin palanneen ulkomaankauppaministerin Pertti Salolaisen mukaan Suomen vientiä Kiinaan tulisi lisätä.

Salolaisen vierailuohjelmaan kuului ministeritapaamisia ja kohteliaisuuskäynti pääministeri Li Pengin luona. Hän avasi myös Suomi-päivän Kiinan metsä- ja paperiteollisuustyöryhmän.

Vierailu herätti etukäteen paljon keskustelua, koska Salolainen oli ensimmäinen Kiinassa vieraillut länsimainen ministeri kesäkuussa tapahtuneen opiskelijaliikkeen verisen tukahduttamisen jälkeen.

Finnair yhteistyöhön Japaniin

Finnair on löytänyt Japanista yhteistyökumppanin, jonka avulla uskotaan päästävän toteuttamaan lyhyempää Tokion lentoa Siperian yli nykyisen pohjoisnavan ylittävän lennon sijaan.

Kyseessä ei ole kuitenkaan sama yhtiö, jonka kanssa SAS:lla tai Swissairilla on yhteistyötä, vaan Suomessa tuntematon Japan Air System.

Finnairin pääjohtaja Antti Potila uskoo, että JAS:n avulla Finnairilla on paremmat mahdollisuudet saada lyhyempi reitti Tokioon. Tämä aiheuttaisi huomattavia säästöjä Tokion lennoissa, joita suunnitellaan lisättäväksi kolmeen viikkovuoroon.

JAS on jo ollut aikaisemmin yhteistyössä Finnairin kanssa, sillä yhtiöllä on ollut vuokralalla Finnairin kone ja kauppaakin koneista on tehty.

"Markan devalvointi tarpeen"

Kansainvälisesti tunnetuin luottokelpoisuutta arvioiva laitos Moody's arvioi tuoreessa katsauksessaan, että Suomen markan devalvoituminen on ennen pitkää tarpeen.

Moody's arvioi Suomen ulkomaisen velkaantumisen kasvavan edelleen. Vaihtotaseen vajeen kasvaessa kaivataan devalvoitumista, arvioi Moody's.

Moody'sin mukaan viranomaiset ovat hylänneet vakaan valuutan politiikan ja menettäneet samalla tärkeän talouspolitiikan kiinnokohdan.

Markan devalvoituminen merkitsee, että Suomen markan arvo laskee suhteessa ulkomaisiin valuuttoihin. Toimi laskee suomalaisten vientituotteiden hintaa, mutta nostaa tuontitavaroiden hintoja kiihdyttäen siten inflaatiota.

Turkan kiistelty Seitsemän veljestä televisiossa

Joukon Turkan tulkinta Aleksis Kiven Seitsemästä veljeksestä sai jokin aika sitten ensi-iltansa suomalaisten televisioruuduissa. Kolme vuotta valmisteltua 12-osaista sarjaa ihmeteltiin ja parjattiin jo etukäteen. Kriitikot ylistävät sarjaa uutta luovaksi televisioilmaisuksi.

"Turkan luoma raaka, dynaaminen, hurja näky on täynnä energiaa, fyysistä voimaa ja raivokkuutta," kirjoittaa Jukka Kajava Helsingin Sanomissa, ja kohottaa sarjan syksyn tärkeimmäksi televisio-teatteriksi.

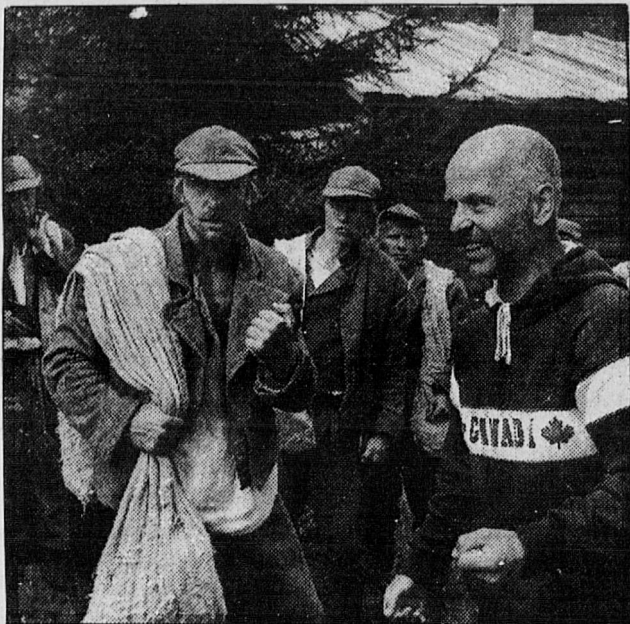
Perinteisiin televisio-ohjelmiin tottuneelle katsojalle *Seitsemän veljestä* lienee vaikeaa seurattavaa. Runsaat lähikuvat, liikkuva kamera, yllättävät käänteet ja levot-

tomuus muodostavat Turkan kuvakielen ytimen.

Turkan veljekset eivät puhu paljon. Sen sijaan he kommunikoivat ilmeillä ja teoilla. Veljekset ovat jukuripäisiä, siivistämiä koheltajia.

Paluu Impivaarasta siviilisaatioon, takaisin Jukolaan, on heille Turkan versiossa vain näennäistä sopeutumista. Veljesten metsäläisyydet eivät häviä, kuten perinteisissä Kivi-tulkinnossa.

Sarjan kuvausvaiheessa Turka oli Teatterikorkeakoulun rehtorina, ja näyttelijät ovat hänen oppilaitaan. Nuorten näyttelijöiden hiki, kyyneleet ja tuska ovat aitoja - Turkan opetusmetodi on kuulu armottomuudesta. Jos kohtaus vaati veljesten huottavan hikisinä, Turka passitti joukkonsa lenkille ympäri metsää.

Joukon Turkan (oik.) Jukolan veljekset ovat jukuripäisiä metsäläisiä.

Suomen uutisia

Koivisto: Presidentin terveydentilaa seurattava

Presidentti Mauno Koivisto on päättänyt menettelystä, jolla seurataan presidentin terveydentilaa.

Koivisto on valtuuttanut lääkärinsä julkistamaan lausunnon terveydentilastaan. Äskettäin julkistetun ensimmäisen lausunnon mukaan presidentin terveys on "normaali".

Presidentin ehdotuksesta asetettiin työryhmä selvittämään, millaisia järjestelyjä presidenttien tilan seuranta

tulevaisuudessa edellyttää.

Laki ei velvoita presidenttiä julkistamaan tietoja terveydestään. Koivisto on kuitenkin nostonut esille entisen oikeuskansleri Kai Kortteen ajatuksen, että säädettäisiin pykälä presidentin pysyvistä esteisyydestä hoitaa virkaansa. Ideana olisi estää syksyn 1981 tapahtumien toistuminen. Tuolloin presidentti Kekkonen sairastuttua vallitsi epätietoisuus oikeasta menettelytavasta.

Savottaperinnettä talteen pohjoisessa

Uusin savottaperinne kiinnostaa tutkijoita. Helsingin yliopiston kansantieteen laitos on viikon ajan jututtanut metsä- ja uittotyön ammattilaisia Tervolassa mm. koneellistumisen vaikutuksista savottamiesten työhön ja elämään. Tähän saakka tutkimuksissa on kartoitettu ainoastaan vuosisadan vaihteen "hevosveistoista" savottatyötä.

Yliopiston arkistoihin tallennetaan pohjoisesta noin 80 tuntia tarinaa mm. savottoilla asumisesta ja työtavoista. Tallennus tehdään opiskelijavoimin.

Rahoituksesta vastaa rovaniemäläinen metsuriperinnettä ylläpitävä Rovola ry, joka on saanut avustusta Suomen

kulttuurirahastolta ja opetusministeriöltä sekä Lapin kunnilta ja puutavarayhtiöiltä.

Erillistä julkaisua keräyksen hedelmistä ei tehdä. Metsureiden, uittomiesten ja savottoilla työskennelleiden kokkien kokemuksia käytetään ainoastaan tutkijoiden lähdemateriaalina.

Savottaperinnettä on aiemmin tutkittu Turun yliopistossa kolmisenkymmentä vuotta sitten. Tietoa vanhoista ajoista saatiin myös 60-luvun lopulla järjestetyllä Suomalaisen kirjallisuuden seuran kirjoituskilpailulla.

Helsinkiiläiset haluavat kuitenkin tutkia myös uusimman koneellistumisen ajan.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

FINNEXPRESS

**FINNTASTIC GROUP FLIGHTS
FINNAIR SCHEDULED SERVICE**

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

**NEW YORK \$548 - LOS ANGELES \$648
TORONTO \$648**

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

**Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -**

ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD

FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL HANSLIN SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989 800 223-0567
"PUHUMME SUOMEA"

Suomen uutisia

Suomen uutisia

TAMPERE - Opiskelijat, eläkeläiset ja ammattiliittojen aktiivit järjestivät äskettäin leivänostolakan protestoidakseen korkeita elintarvikehintoja. Terhi Tuominen (kuvasa) osallistui tempaukseen jakamalla nopean ruislimpun teko-ohjeita. Keskustorin leipäkojussa myytiin talkoilla tehtyä leipää omakustannushintaan. Ostolakko oli jatkoa Turussa ja Helsingissä aiemmin syksyllä järjestetyille tempauksille halvemman ruuan puolesta.

EFTA selvitti:

Integraatio hyödyttää kuluttajaa

Euroopan taloudellinen integroituminen yhdenmukaistaa hintoja, todetaan EFTA:n äskettäin julkaistussa selvityksessä. Yhdenmukainen hintataso alentaisi kuluttajan menoja etenkin kalliissa pohjoismaissa.

Tällä hetkellä hintataso EY-maiden sisällä vaihtelee selvästi vähemmän kuin EFTA-valtioissa. Euroopan yhteisön kuuden alkuperäisjäsenen yhteisen maatalouspolitiikan ansiosta ruokatarvikkeiden hintataso on EY-maissa huomattavasti yhdenmukaisempi kuin EFTA:n sisällä.

Raportti vahvistaa väitteet pohjoismaiden korkeista hinnoista. Suomi, Norja ja Ruotsi paljastuvat tässäkin selvityksessä selvästi muita Euroopan maita kalliimmiksi.

Kolmikon hintataso on noin 30 prosenttia korkeampi kuin EY:n keskimäärin. Esimerkik-

si juomien hinnat ovat kaksinkertaisia Itävaltaan verrattuna. Alkoholi maksaa Norjassa 3,5 kertaa enemmän kuin EY-maissa keskimäärin.

EY ei kaikesta huolimatta ole niin pitkälle integroitunut kuin voisi olettaa. Tietyillä sektoreilla hinnanvaihtelut ovat vielä suuria, ja "yksihin-taisuuden" tiellä on merkittäviä esteitä.

Integraation syventäminen EFTA:n ja EY:n välillä laskisi hintoja pohjoismaissakin. Ellei kilpailupolitiikkaa samalla kiristetä, halvempien tuotteiden edut voivat kuitenkin jäädä yritysten kassoihin, varoitetaan selvityksessä.

Suurten hintapoikkeamien syiksi nimetään tuontirajoitukset, tekniset esteet, välilliset verot sekä yritysten hinnoittelupolitiikka.

Lasse Pöysti palkittiin

Ensimmäinen suomalainen Työväen Teatteripalkinto on annettu näyttelijä Lasse Pöystille. Palkinnon ovat perustaneet STS-pankki ja Työväen Näyttämöiden Liitto.

Perusteluissa mainitaan Lasse Pöystin ainutlaatuinen panos suomalaisen teatteritaiteen hyväksi. Palkinto myönnettiin hänelle kiitoksena luovutta, rakkautta ja rohkeutta osoittavasta teatterityöstä. Työväen Teatteripalkinto on arvoltaan 10 000 markkaa. Palkintolautakuntaan ovat kuuluneet Työväen Näyttämöiden Liiton puheenjohtaja, kulttuuriministeri Anna-Liisa Kasurinen, STS-pankin pääjohtaja Ulf Sundqvist, Suomen Näyttelijäliiton puheenjohtaja Kalevi Kahra, teatterinjohtaja Mikko Majanlahti ja teatteriohjaaja Kari Selinheimo.

Viroon voi soittaa suoraan

Viroon on avattu seitsemän vuoden tauon jälkeen suora puhelinliikenne. Neuvostoliitto katkaisi linja 1982 ilmoittaen syyksi teknisen vian.

Suuntanumeron avulla voi Suomesta nyt soittaa suoraan periaatteessa kaikkialle Eestin neuvostotasavallan alueelle.

Virosta sen sijaan on suora puhelin yhteys Suomeen vain noin sadalla yrityksellä.

Parhaillaan neuvotellaan suorista linjoista Leningradiin ja Viipuriin.

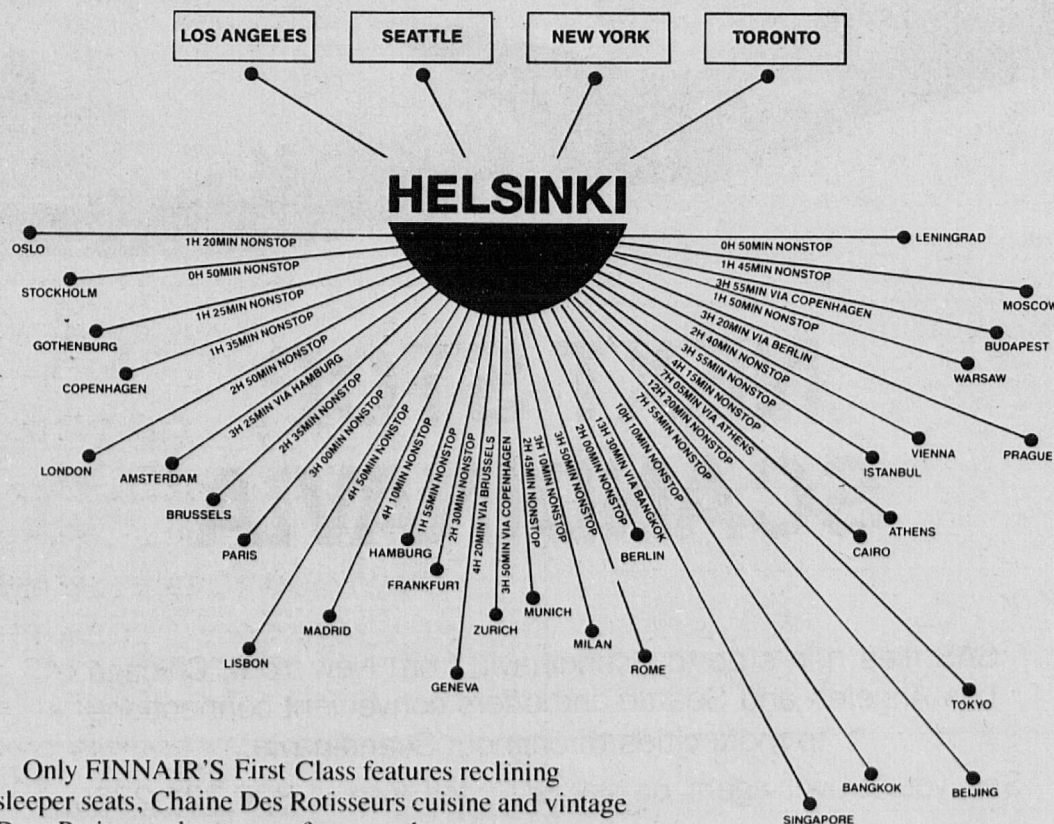
30 miljoonan kavallusyritys

Kansallis-Osake-Pankin e-räässä Helsingin sivukonttorissa paljastui lähes 30 miljoonan markan kavallusyritys. Valtaosa rahoista on saatu jäädytettyä eri pankkeihin.

KOP:n mukaan kavallusyritykseen on täytynyt osallistua kymmenkunta henkilöä, mutta pankki ei halua paljastaa kavallusyrityksen tekotapaa.

Rahaa oli siirretty eri tileille käyttäen hyväksi pankin maksuliikennettä.

ONLY FINNAIR COVERS THE WORLD AND ALL FINLAND, TOO.

Only FINNAIR'S First Class features reclining sleeper seats, Chaine Des Rotisseurs cuisine and vintage Dom Perignon champagne for your pleasure.

Only FINNAIR'S Executive Class offers a separate section of unique chaise-chairs with footrests and extra leg room...plus three dinner choices!

Only FINNAIR'S First and Executive Class passengers connecting to another FINNAIR flight in Helsinki get a free sauna or overnight stay with dinner, too.

For more information, contact FINNAIR, Toll Free 800-950-5000; In New York City 212-889-7070. For Cargo or FINNFAST Small Parcel Service, contact FINNAIR Cargo Nationwide, Toll Free 800-221-4300.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOSLTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstoves, saunakiukaita ja saunan tarpeita.

Nopea toimitus

Bruce Mfg. Inc. P.O.Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906)827-3906

Jälleen myyjä halutaan

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI KULMILTA

E-Afriikka poisti rotuerottelun uimarannoilta

JOHANNESBURG -Presidentti F.W. de Klerk on ilmoittanut Etelä-Afrikan avaavan uimarantansa kaikille roduille.

DeKlerk sanoi että hallitus suunnittelee myös apartheidin kulmakiven, Separate Amenities -lain, lakkauttamista. Kyseinen laki antaa paikallisviranomaisille oikeuden jakaa yleiset tilat mustille ja valkoisille tarkoitettuihin osiin.

200,000 vaati uudistuksia Prahassa

PRAHA - Tšekkoslovakian suurin mielenosoitus sitten vuoden 1968 kokosi muutama päivä sitten noin 200,000 ihmistä Prahassa vaatimaan vapautta ja poliittisia uudistuksia.

Maan johtava toisinajattelija Vaclav Havel ilmoitti opposition kattojärjestön, Civic Forumin, perustamisesta ja vaati jokaisen vuodesta 1968 vallassa olleen virkamiehen eroa.

Maan televisio sanoi mielenosoituksen ilmaisevan kansan epäluottamusta kommunistipuoluetta ja hallitusta kohtaan.

Kolumbiassa lähes puolet aliravittuja

Melkein puolet Kolumbian väestöstä on aliravittua, heidän joukossaan 2.5 miljoonaa alle 5-vuotiasta, ilmoitti maan tilastokeskus äskettäin.

Kokaiinisotansa takia viime kuukausina uutisotsikoissa olleen Etelä-Amerikkalaisen Kolumbian tilastokeskuksen mukaan 48 prosenttia maan 32 miljoonasta asukkaasta on aliravittuja, ja vuosittain noin 4,000 lasta kuolee nälkään.

Aliravitsemuksen syy ei ole vain köyhyys, vaan myös huonot ruokatottumukset, kehnot saniteettiolot ja riittämättömät julkiset palvelut. Korkea lapsikuolleisuus aiheutuu paljolti vatsa- ja suolistotulehduksista.

Lasten ruumiillinen kehitys on hidasta puutteellisen ruokavalion vuoksi, selonteossa todetaan.

57 prosenttia äänistä SWAPO:lle

WINDHOEK, Namibia - Mustien kansallisuusliike SWAPO sai yli puolet äänistä YK:n valvomisessa vaaleissa, joissa valittiin 72-jäseninen neuvosto päättämään maan perustuslaista.

Vasemmistolainen South-West Africa People's Organization, joka oli ennustanut saavansa 2/3 äänistä, joutuu nyt neuvottelemaan muiden

järjestöjen kanssa perustuslain sisällöstä.

The Democratic Turnhalle Alliance, monirotuinen liitto, joka suosii kapitalistista järjestelmää, tuli vaaleissa toiseksi 29 prosentilla äänistä.

Pian itsenäiseksi julistautuva Namibia on ollut 74 vuotta Etelä-Afrikan vallan alla.

Vaalit sujuivat rehellisesti ja hyvin.

10,000 odottaa rangaistusta Kiinassa

Viisi kuukautta demokratia-liikkeen murskaamisen jälkeen Kiinan vallanpitäjät jatkavat "epäilyttävien aineiden" jäljittämistä puolue- ja valtiokoneistosta.

Pekingiläisten lähteiden mukaan lähes 10 000 keskeisissä puolueen ja valtion viroissa toimivaa henkilöä on joutunut mustalle listalle osallistuttuaan seitsemän viikkoa kestäneisiin vastalausemie-

lenosoitukseen, jotka päättyivät sotilaiden väliintuloon Taivaallisen rauhan aukiolla 4. kesäkuuta.

Monia korkea-arvoisia virkamiehiä ja toimihenkilöitä odottaa rangaistus, kun viranomaiset ovat lopullisesti selvittäneet, ketkä kannattivat "porvarillista liberalismia", millä tarkoitetaan länsimaista elämäntapaa ja aatteita.

Väestörahas-to: Uusi biljoona joka 11. vuosi

Maapallon voimakas väestönkasvu oli aiheena kolmi-päiväisessä kokouksessa, joka pidettiin äskettäin Amsterdamissa, Hollannissa.

Kokouksen järjestäjä, YK:n väestötoiminnoista vastaava rahasto (UNFPA) on laskenut maailman väkiluvun lisääntymisen biljoonalla ihmisellä joka 11. vuosi, mikäli nykyinen kasvuvauhti pysyy ennallaan.

Maailman väkiluvun vuonna

2025 arvioidaan olevan 8.5 ja 9.5 biljoonan välillä. Yhdeksän kymmenestä lapsesta syntyy kehitysmaissa.

UNFPA:n johtaja Nafis Sadik sanoi ennen kokousta Amsterdamissa, että kehitys riippuu hallitusten toimista seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Väestökokoukseen osallistui ministereitä ja asiantuntijoita noin 80 maasta.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES